

Florin Grozea

Hit Yourself

100 de idei de la pasiune la marea lovitură

© 2013 by Editura POLIROM

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506

București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1, sector 4,
040031, O.P. 53, C.P. 15-728

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

GROZEA, FLORIN

Hit Yourself: 100 de idei de la pasiune la marea lovitură / Florin Grozea; pref. de Mihai Găinușă. – Iași: Polirom, 2013

ISBN print: 978-973-46-3499-6

ISBN ePub rom.: 978-973-46-3671-6

ISBN ePub eng.: 978-973-46-3672-3

ISBN PDF: 978-973-46-3673-0

I. Găinușă, Mihai (pref.)

Printed in ROMANIA

HIT

Florin Grozea

YOURSELF

LOC

de idei
de la pasiune
la marea lovitură

Prefață de Mihai Găinușă

POLIROM
2013

CUPRINS

Despre autor 9

Prefață (Mihai Găinușă) 13

Cui se adresează cartea? 17

Introducere 19

Capitolul 1 • Primii pași 23

Capitolul 2 • Inspirație în muzică 43

Capitolul 3 • Idei pentru versuri 59

Capitolul 4 • Videoclipuri 81

Capitolul 5 • Remixuri și mashup-uri 97

Capitolul 6 • Cover-uri și sampling 115

Capitolul 7 • Concerte 131

Capitolul 8 • Promovare offline și online 147

Capitolul 9 • Fă bani 165

Capitolul 10 • Fii diferit 181

Încheiere 197

Glosar de termeni 199

Link-uri utile 205

„You may say I’m a dreamer.“

(John Lennon)

DESPRE AUTOR

Sunt un compozitor și interpret român, fondatorul celui mai de succes grup pop din România: Hi-Q.

La fel ca majoritatea artiștilor români de succes, m-am născut într-un oraș din provincie. Orașul meu natal se află în Transilvania, la câțiva kilometri de cetatea lui Dracula.

Când eram în liceu, am fondat trupa Hi-Q alături de prietenul meu cel mai bun. De atunci compun, cânt și vorbesc în fața a milioane de oameni. Statisticile spun că am vizitat peste 400 de orașe și am avut peste 1.000 de concerte în acești ani, succes recompensat cu numeroase Discuri de Aur și opt hituri Number One.

De la începutul carierei am prezentat emisiuni TV de mare succes alături de colegii mei de trupă. Mii și mii de spectatori se adunau din toată țara să vadă emisiunile în aer liber de la mare și de la munte datorită invitațiilor noastre! Mulți dintre artiștii români de succes pe care îi cunoști și-au făcut debutul în emisiunile noastre, acolo unde promovam muzica autohtonă într-o țară care abia descoperise sound-urile moderne.

În 2006 am lansat eOk.ro – site gratuit și legal cu muzică românească, proiect cu care am luat cele mai importante premii din industria online:

- Premiul de originalitate la Internetics 2008
- Cel mai bun site audio & video la festivalul Webstock 2008
- Cel mai bun startup online la Digicafe 2009
- Arhitectul Internetului Românesc 2009

Sunt invitat ca speaker la conferințe despre muzică, Internet și drepturi de autor. Am mai multe bloguri de muzică și scriu pentru diferite publicații offline și online.

În 2012 am început să scriu cărți inspiraționale. Această carte este prima dintr-o serie intitulată „100 de idei”.

CONTACT:

---

florin@hi-q.ro

www.floringrozea.com

www.facebook.com/100ideasbook

PREFAȚĂ

Întotdeauna mi-am dorit să cânt la un instrument.

Cred că singurul cu care am cochetat a fost muzicuța. Și uneori am senzația că știu să țin ritmul la tobe. Dar îmi dau seama că Muzica, la fel ca și Poezia, Sculptura sau Pictura, reprezintă în primul rând o limbă. O limbă cu care te naști, noțiuni pe care le testezi în clipocelile din sacul vitelin și niște litere pe care le ai, sau nu, impregnate în ADN. De aceea cred că e foarte greu, dacă nu imposibil, pentru cineva care vorbește, de exemplu, limbajul Sculpturii să compună o Poezie. Deși La Pietà e în primul rând poezie. Poezie în marmură scrijelită cu dălțița Geniului Michelangelo.

Fiecare om are în gene un talent. Chiar și schimbatul unui robinet stricat poate să fie pentru unul o piatră de încercare, de netrecut, iar pentru altul o capodoperă, niciodată apreciată la adevărata ei valoare. Asta nu înseamnă că n-ar trebui să încercăm să oprim picuratul enervant al robinetului. Sau, extrapolând, de ce n-am încerca să cântăm la muzicuță? Trecând peste bătaia în calorifer a vecinului, măcar poți să te convingi că pur și simplu n-ai ureche muzicală. Sau poate nu știi, dar ești micul Mozart al fluiericii confecționate dintr-o pasăre din lut, cu apă înăuntru.

Bineînțeles că simplul talent, fără perfecționare, fie ea și populară, dar recomandat academică, nu duce prea departe. Brâncuși lucra ca ucenic într-o prăvălie când s-a apucat să construiască o vioară din resturi de materiale aruncate prin depozit. Cine a trebuit să vadă a văzut în el ce era de văzut și l-a sfătuit să-și dezvolte talentul. Brâncuși s-a înscris la Școala de Arte și

Meserii. Și ca un ghiocel ieșit printre frunzele putrede, așa s-a înălțat apoi în soare cariera Păsării Măiastre a Sculpturii. Pictorul Nicolae Vermont a devenit pictor numai datorită lui Grigorescu, chiriaș în casa părinților lui Vermont.

E bine să ai un tată care să vadă într-o micuță Cleopatra Stratan o cântăreață a recordurilor muzicale. Dar e foarte clar că nu există suficienți tați pentru atâtea Cleopatre latente. Sau nu avem toți încă patru frați cu care să alcătuim Jackson Five.

Dar iată că aici apare în poveste tânărul nostru Florin Grozea. Cine spune că nu știe cine e Florin Grozea ori a trăit în cluburile din New York, deși s-ar putea să fie cunoscut și pe acolo, ori îi e dușman pe linie muzicală. Trupa Hi-Q e mai mult de 30% opera lui. Nu știu procentul exact, dar, hei!, matematica nu e limbajul meu înăscut. Nu vreau să-l laud, nu pot să spun că sunt fan Hi-Q, dar am fredonat și eu în mașină, ascultând radioul: Gașca mea/ nu poate să stea liniștită/ nicio clipă! Recunosc, câteva din piesele compuse de domnul Grozea mi-au folosit ca suport pentru parodii. Și știu, doamnelor și domnilor, ce greu e să compui versuri. Nu mai zic de conceperea muzicii.

Am lucrat, la un moment dat, cu Marius Moga la o tentativă de piesă pentru selecția Eurovision. N-are rost să vă spun că dușmanii nu ne-au vrut în selecția națională (dar v-am spus), ideea e că am asistat pentru prima oară la chinurile facerii și desfacerii unui cântec. Așa că jos pălăria, tot respectul pentru compozitorii cărora le ies hituri. Unora pe bandă rulantă. Înseamnă că știu la perfecție limba Muzicii și formează cu ea propoziții sau fraze adevărate.

Cu Florin nu am lucrat, dar nu e timpul pierdut. Însă cred că stăpânește foarte bine limbajul muzical. Ba mai mult, cunoaște și teorie, reușește să transpună în lecții ceea ce unii dintre ei, din cei implicați în „casta” aceasta

închisă a muzicanților, poate nu realizează decât instinctiv, organic. Sunt și „urechiștii”, dar nu vreau să vorbesc acum despre ceea ce cred că reprezintă o pictură naivă a sunetelor. Sau, în cazul manelelor, o formă de graffiti de toaletă. E părerea mea, nu trebuie s-o împărtășiți.

Bineînțeles că Florin Grozea e foarte conectat la ceea ce eu consider, uneori, prea copleșitorul fenomen internautic. Și bine face. O să vedeți în expozeul său că legătura cu serverele și prin ele cu milioanele de utilizatori ai tastaturii îți deschide oportunități altădată nebănuite. Dacă pe vremea Festivalului Mamaia am fi putut vota melodia cea mai bună la Interpretare sau Creație, probabil că din cauza sutelor de mii de Unlike-uri competiția s-ar fi desființat de mult. Dar ce mă pricep eu la muzică?!

Pe de altă parte, conexiunea aceasta permanentă și accesul la cele mai diferite tipuri de compoziții creează și premisele unei voite sau, uneori, nevoite plagieri. Dar să considerăm acest fenomen doar un derapaj. Însă atenție, când ieșitul în decorul netului devine obicei, produsul nu mai e muzică, ci doar o foaie de indigo. Vrea cineva să fie considerat indigo? Bineînțeles, cu excepția solistelor neinspirat denumite ca atare. Dar la alegerea numelui formației domnul Grozea vă poate da mai multe sfaturi.

Dânsul a prins foarte bine moda, sau trendul, din ultimul timp al celor „100 de nu-știu-ce cele mai”. Titlul atrage, deși eu unul nu reușesc niciodată să țin minte mai mult de 10, maximum 12 nu-știu-ce-uri.

Mi-a plăcut că undeva, la sfatul numărul nu-mai-știu-cât, Florin își îndeamnă mai tinerii ucenici să folosească în cântece cuvinte din mai multe limbi și dialecte. Recunosc am fost păcălit de nenumărate ori de trupe care păreau străine, cântau într-o engleză de Manhattan, dar își zdrăgăneau instrumentele în spațiul carpato-danubiano-trompetistic. Ba mai mult, trupa O-Zone a cântat „Dragostea din tei” cu „nu mă, nu mă vrei”, de a înnebunit globul cu acest limbaj extraterestru. Din defect profesional am căutat o

logică a versurilor „Ți-am dat bip și sunt voinic/ Dar să știi nu-ți cer nimic”. Sincer, aș fi mers pe un „i-am dat pumn, că sunt voinic/ Îți iau tot, nu-ți las nimic”. Dar, încă o dată, ce mă pricep eu la muzică?!

Probabil că acest volum semnat de Florin Grozea poate fi considerat un bun instrument pentru cei care-i calcă pe urme. Bănuiesc că nu a transcris în el chiar toate trucerile învățate de-a lungul carierei de compozitor. O vorbă din popor spune că meseria se fură, nu se învață. Atunci domnul Grozea și-a lăsat deschis ghiozdanul, ca amatorii de idei să se autoservească direct de la sursă.

Mi-a plăcut că include în piramida de idei și unele cu substrat zen. Cum ar fi, de exemplu, sfatul „Împacă-te cu un dușman”. Din păcate, domnule autor, pentru mulți cel mai mare dușman este talentul. Și, din păcate, aș adăuga în acest caz sfatul 101. Mai precis un dicton latin, aplicabil tânărului învățăcel: *errare humanum est, perseverare diabolicum*. Sau, în traducere, poți să ții cont de câte sfaturi vrei, dacă n-ai, n-ai!

După atâtea încurajări, le recomand totuși celor doritori să învețe din experiența și, poate, din greșelile lui Florin Grozea. Cum spunea el într-unul din sfaturi: cântă mai des! Sau, după caz, mai rar.

Mihai Găinușă

CUI SE ADRESEAZĂ CARTEA?

- * Profesioniștilor din industriile creative care vor să afle căile neconvenționale alese de artiștii de succes internațional
- * Profesioniștilor implicați în construirea și promovarea unui brand
- * Tinerilor pasionați de muzică și tehnologie care vor să afle secretele din spatele unor povești de succes
- * Artiștilor care caută inspirație și metode pentru a se promova online și pentru a face bani pe Internet

Această carte va plăcea tuturor celor care înțeleg că trăim într-o lume nouă, dominată de tehnologie digitală, creativitate și inovație.

INTRODUCERE

Bine ai venit în România, o țară din estul Europei despre care restul lumii a auzit la Olimpiada din 1976 și când a căzut dictatorul Ceaușescu în 1989. Între aceste două evenimente probabil s-a mai scris despre România datorită lui Gheorghe Hagi – Maradona din Carpați – și datorită lui Dracula – domnitorul vampir.

Și în mare... cam atât.

S-a vorbit rar de România până în anul de grație 2004, când Europa, Americile și Asia au fost luate pe sus de o melodie veselă al cărei refren spunea ceva de genul „Ma Ya Hii, Ma Ya Hoo”. Trupa românească se numea O-Zone și reușea să ajungă *number one* în 20 de țări și să vândă peste 12 milioane de unități! Mai multe copii decât albumul starului american Justin Timberlake din același an.

Și de aici începe ceea ce eu numesc „invasia lumii de către trupele românești”. Din 2004 până în 2012, peste 120 de artiști români au lansat hituri de succes internațional, iar acesta este abia începutul!

CARE ESTE SECRETUL NOULUI VAL DE MUZICĂ ROMÂNEASCĂ?

Ce secrete dețin artiștii români?

Cum a ajuns o melodie care a costat 400 de dolari să genereze zeci de milioane pentru compozitorul ei? Cum a reușit o fetiță dintr-un oraș de provincie din România să fie *number one* în topul Billboard Germania? Cum reușesc compozitorii români să bată marile studiouri americane cu niște hituri compuse pe un laptop?

Întrebarea cea mai importantă este următoarea: ce poți învăța TU din succesul acestor artiști români? Tu, tânărul ambițios cu câteva sute de euro în buzunar, un laptop legat la Internet și un vis.

Să-ți fac cunoștință cu artiștii români, cei care au învățat secretele succesului internațional!

Îi cunosc personal pe toți artiștii despre care vei citi în continuare, iar multe dintre poveștile și sfaturile lor sunt dezvăluite în premieră pentru această carte.

Drumul spre top nu a fost ușor pentru ei și nu este ușor pentru nimeni... Nu a fost nici pentru mine.

Știu ce înseamnă să fii respins. Fiindcă da, și eu am fost respins de marile case de discuri la început. Știu ce înseamnă să fii compozitor și șofer în același timp, inginer de sunet și PR, textier și editor video. Știu ce înseamnă să n-ai decât câțiva euro și niciun prieten în industria muzicală.

Dar știi și ce înseamnă succesul. Știi cum te simți când compui o melodie pe care apoi zeci de mii de oameni o cântă în cor și ale cărei versuri le știe pe de rost fiecare om din țara ta.

Pentru că am trecut prin toate aceste experiențe, am hotărât că este momentul să împărtășesc cunoștințele mele adunate în aproape 20 de ani de carieră. Am pus pe hârtie idei și sfaturi concrete pentru a ajuta fiecare artist care și-a luat cariera muzicală în mâinile sale.

Citește mai departe pentru a afla 100 de idei și sfaturi practice, cu aplicare imediată, gratuite și eficiente, inspirate de poveștile adevărate ale unora dintre artiștii români care au succes internațional, dar și link-uri spre resurse utile.

Vei avea nevoie de minim un an ca să pui în practică toate aceste 100 de idei, dar acum ai toate motivele să fii inspirat!

Revino la oricare dintre capitole și folosește ideile mele în felul tău, schimbându-le, adaptându-le. Dacă ai dat lovitura în topuri folosind una dintre aceste idei înseamnă că scopul meu a fost atins! Nu uita să-mi dai un e-mail în care să-mi spui ce idee a funcționat la tine și cum ai pus-o în aplicare. Adresa mea este: florin@hi-q.ro

Succes!

CAPITOLUL 1

PRIMII PAȘI

*În acest capitol
vom intra direct
în subiectul cărții.*

*Vei descoperi
10 idei de început de drum,
idei care te vor incita
și te vor provoca.*

1. FII PRIMUL

În orice domeniu profesional, a fi primul este mai important decât a fi cel mai bun. Așa este și în muzică, unde mulți artiști de top nu sunt neapărat cei mai valoroși artiști din industria muzicală și asta pare paradoxal la prima vedere! Dar urmărește cum s-au lansat și vei înțelege. Acești artiști de succes au înțeles că sunt un brand și că trebuie să fie abili în a-și găsi un loc bun pe piață.

Concurența este mare, așa că e foarte greu pentru un artist nou să se bată de la egal la egal cu artiștii de succes. Care este soluția? Găsește-ți un loc al tău, o nișă nouă, un stil muzical sau o imagine originală.

Știu că nu e ușor, mai ales că nu vorbesc doar despre un stil muzical nou, ci te provoc să-ți găsești un stil vestimentar nou. Dar nu unul nou doar de dragul noutății, ci acel „ceva” care te face unic PE TINE, care este deja ÎN TINE și prin care te diferențiezi de toți ceilalți.

SFAT

Înainte de toate, hotărăște-te cine ești tu și ce vrei de la cariera ta. Scrie pe o hârtie care este visul tău cel mai mare, cum te vezi peste câțiva ani și care sunt pașii pe care îi vei face dacă totul va merge așa cum vrei. Caută să nu te compari cu alți artiști („voi fi mai iubit decât Smiley”, „voi dansa mai bine decât Alex Velea”, „voi

▼ avea un succes mai mare decât Inna”), ci să inventezi tu un drum nou. Așa au făcut la început toți artiștii care mai apoi au dat lovitura pe plan internațional.

2. FII PREZENT ÎN MEDIUL ONLINE

E foarte important pentru un artist în secolul XXI să fie prezent pe Internet, înainte să se apuce de orice plan de carieră! Dacă nu ai deja un site propriu, intră pe net acum și ia-ți o adresă cu numele trupei. Acum, da?!

Folosește GoDaddy.com sau PowWeb.com pentru un domeniu nou și găzduire pe serverele lor. Investiția e minimă, dar ai nevoie de un site al tău ACUM!

Pentru început, scrie pe prima pagină a site-ului un scurt text despre tine și despre muzica ta, lasă o adresă de e-mail și un număr de telefon pentru cei care vor să te contacteze. Nu-ți fie teamă de spam și e-mail-uri nedorite, mai bine primești 100 de e-mail-uri din care doar 10 sunt folositoare decât niciun e-mail pentru că... lumea nu are cum să te găsească.

Costuri: 5-25 euro/an pentru domenii web

Câștiguri: devii vizibil, poți să comunici direct cu fanii și să le monitorizezi reacțiile

SFAT

Sunt foarte importante conturile de Facebook și Twitter! Nu există artist sau trupă fără o prezență cât mai

consistentă pe aceste două rețele sociale! Facebook are un sistem de monitorizare a reacțiilor, numit Facebook Insights, cu ajutorul căruia vezi orașele de unde vin vizitatorii tăi, ce vârste au ei, care sunt articolele care au avut cel mai mare succes, numărul de Like-uri și distribuția lor în timp etc. Vizitatorii se vor transforma în fani dacă muzica ta este bună și dacă vei depune un mic efort să îi atragi.

3. LAUDĂ-TE SINGUR

În cariera muzicală nu e vorba doar despre muzica ta, ci și despre aptitudinile și cunoștințele tale. Actualizează-ți CV-ul și vezi care sunt atuurile tale din afara sferei muzicale. Contabilitate? Limbi străine? Grafică pe calculator? Scrie toate aceste atuuri cu majuscule pe o coală mare de hârtie și lipește-o de oglinda din baie. Așa vei începe fiecare zi conștient de valoarea ta.

Costuri: 0

Câștiguri: mai multă încredere în tine, care te va ajuta în tot ceea ce faci

SFAT

Fii conștient de complexitatea personalității tale în fiecare zi și inspiră-te din alte domenii pe care le stăpânești.

4. FĂ-ȚI O CARTE DE VIZITĂ

Lipsa unei cărți de vizită este cea mai mare greșeală pe care o fac artiștii la început de drum! Și în general toți cei care încep o afacere...

Un manager celebru sau un impresar important vor ajunge până la urmă să te audă live, dar niciunul nu are timp să-și amintească numele și adresa ta de e-mail, oricât de bun a fost concertul.

Fii pregătit mereu cu un pachet de cărți de vizită care să conțină numele tău, pseudonimul tău artistic (sau numele trupei), adresa de e-mail și numărul de telefon.

Link util: Intră pe Moo.com și testează online mărimi și stiluri diferite. Site-ul este foarte ușor de folosit, iar design-urile oferite de artiști te vor inspira să alegi o carte de vizită care ți se potrivește.

Costuri: 10-50 euro/100 cărți de vizită

Câștiguri: un mijloc de autopromovare absolut necesar – poți oferi cartea ta de vizită persoanelor care te pot ajuta în carieră, persoane pe care le poți întâlni oricând, oriunde

5. LASĂ DEOPARTE TOT ȘI IA-O DE LA CAPĂT

Știu că ții la creația ta și că fiecare operă, fiecare text, fiecare obiect pe care l-ai creat îți este ca un copil... Dar în dimineața asta muți toate proiectele din calculator pe un hard-disk extern și uiți de ele! Computerul tău este acum ca o tablă albă, curată, o tablă care așteaptă noile creații.

Pornește o melodie de la zero într-un stil în care n-ai mai compus. Simte-te inconfortabil, alege altfel de instrumente decât cele pe care le folosești de obicei, transpiră, chinuie-te, sapă!

Costuri: 0

Câștiguri: încercând lucruri noi, îți sporești inventivitatea; în plus, schimbarea poate fi cea care îți aduce succesul

SFAT

Cariera ta poate lua un avânt nebănuit dacă încerci să schimbi stilul muzicii tale, așa cum s-a întâmplat în cazul Elenei Gheorghe.

• **Elena Gheorghe** avea un succes moderat cu stilul latino-pop pe care îl
• aborda de câțiva ani. Vârful carierei l-a avut când a reprezentat România
• la finala concursului Eurovision 2009 cu melodia „The Balkan Girls”. Dar
• adevăratul succes internațional l-a atins când, dintr-o întâmplare, a
• acceptat propunerea de a cânta un cântec cu totul diferit: „Disco
• Romancing”.

• Melodia a fost licențiată în 50 de țări, iar Elena a devenit unul dintre
• cei mai cunoscuți artiști români din muzica dance europeană. În 2012
• melodiile ei au ajuns în Japonia, și acum televiziunile se bat pentru
• a o avea ca invitată.

CE SPUN SPECIALIȘTII?

Marian Soci – International A&R Cat Music/Media Services

Din poziția ta de decizie poți da câteva sfaturi artiștilor...

Marian: În primul rând, un tânăr artist trebuie să știe clar de ce și pentru ce face muzica. Muzica se face în primul rând din plăcere și apoi pentru bani. E totuși un talent pe care îl transformi într-o meserie. Ar fi o greșeală să pleci la drum fără un plan bine pus la punct. Apoi trebuie să dea lovitura la el acasă. Este o greșeală să te gândești din start la cât de mare poți fi afară în timp ce în țara ta nimeni nu știe că ești. În perioada de „boom românesc internațional”, majoritatea artiștilor de la noi – consacrați sau la început de drum – aveau o obsesie. Obsesia licențierii. În toate interviurile TV, radio, print auzai o singură placă: „Am fost licențiat în x țări”. Nu conta că nu se întâmpla nimic cu piesele lor sau că nu aveau concerte mai deloc aici. Conta doar ca publicul să-i judece după o performanță efemeră. Este important să dai lovitura acolo, dar nu uita că începi aici. Startul trebuie să fie românesc. Și cei de afară se uită la ce faci în țara ta. De asta depinde mult și interesul lor ulterior pentru tine ca artist.

Ce vor casele de discuri?

Marian: Label-urile de afară doresc același lucru ca și label-urile din România: să facă bani. Este totuși un business. Am trecut de mult de momentul în care piața românească se mișca mult mai încet decât cea din Vest. Așteptările sunt identice, viteza cu care se

consumă muzica este la fel de mare. Legat de așteptările lor vizavi de piese...

Label-urile de afară caută fie muzică foarte comercială, fie proiecte foarte dezvoltate. Avem multe exemple de piese simple, dar foarte *catchy*, care prind imediat, care urcă pe radio direct de pe Internet, care sunt consumate și „arse” la fel de repede. Label-urile le „vânează” atât timp cât respectă trend-ul. Avem apoi piesele mai elaborate. În astfel de proiecte se bagă bani mulți. Îți trebuie o piesă genială, un proiect bine construit, un marketing foarte bun și... foarte mult noroc. Astfel de proiecte prind mai greu, se marketează mai mult, dar supraviețuiesc mai mult. Vezi Adele.

Cât de importantă este imaginea?

Marian: Spuneam de Adele mai sus. Avem și noi un exemplu – Lucia. O piesă lansată pe net, fără bikini, fără plajă, doar o voce bună și un pian. Hit. Se poate. E drept că mergem în altă zonă, în alt gen. Dacă vorbim despre piese dance, nu putem evita teme *summer & sex*. Ele vând cel mai bine. Și nu o facem doar noi. Afară e la fel, și e așa de zeci de ani. Dar nu e un *must*. Depinde ce imagine vrei să ai tu ca artist.

Ce le place străinilor la muzica românească?

Marian: Fiecare an are „fița” lui. Noi am început în 2003 cu O-Zone. Era un fel de Gagnam Style atunci. „Mayahiii, Mayahooo!” Atunci au auzit de noi. Apoi Akcent, Geo Da Silva, Morandi. După care a venit boom-ul din 2008. Românii au știut să inventeze acel „Popcorn”. Un melanj de muzică dance „ascultabilă”, „dansabilă”, energică și foarte Balkan. E drept că Balkan sunt și alte țări, dar

noi am simțit mai bine și am produs mai bine amestecul ăsta. Muzica dance românească este *cheesy*, simplă. Cred că, în goana lor după hituri, străinii au omis exact rețeta la îndemână. Noi am găsit-o repede. Piese românești sunt incredibil de simple, dar bine produse. Așa am apărut pe hartă. Că trebuie să evoluăm... asta este altă poveste. Ultimii trei ani ne-au pus pe harta muzicii, e clar. Dar orice trend trece. Și trebuie să te adaptezi. Cred că următorii ani vor fi mai mult ai producătorilor din România decât ai artiștilor de aici. Dar nu se știe niciodată de unde sare iepurele.

6. FĂ CURĂȚENIE

Unii artiști lucrează mai bine acasă, alții în studioul propriu sau la sala de repetiții. Rezervă-ți o zi întreagă să faci curățenie unde lucrezi. Din haos se naște ordine, dar prea mult haos te poate trage în spate. În plus, un pic de mișcare îți va oferi energie și idei.

Un sfat valabil pentru orice profesionist care simte că este asediat de obiecte la locul de muncă.

Costuri: 0

Câștiguri: te vei bucura de mai mult confort în locul unde lucrezi, iar munca fizică îți va da energie

7. OPREȘTE TELEVIZORUL ȘI TELEFONUL CÂND CREEZI

Știrile sunt un element de stres pentru un artist care trebuie să lucreze în contact cu muza lui. Telefonul te întrerupe și te face să-ți pierzi concentrarea, după ce vorbești la telefon ai și uitat ce idee aveai, toată magia se risipește. Măcar o zi pe săptămână încearcă să trăiești fără tehnologie și vezi care sunt rezultatele. Apoi mărește perioada la două zile. Iar când te apuci de un album nou încearcă să te rupi de realitate pentru o săptămână sau mai mult.

Te vei redescoperi pe tine și vei redescoperi bucuria de a fi doar tu și muzica ta.

Vei redescoperi entuziasmul cu care ai pornit la drum, când te-ai hotărât că vrei să devii un artist!

Costuri: 0

Câștiguri: poți să te analizezi, să descoperi lucruri noi despre tine, dar și idei pentru muzica ta

8. ÎNDRĂGOSTEȘTE-TE

Te-am surprins cu acest sfat, nu-i așa? Dar nu sunt cuvinte în vânt, sfatul se bazează pe faptul dovedit științific că oamenii sunt mai sensibili când iubesc. Se spune că cele mai mari opere de artă au fost create de oameni îndrăgostiți. Deci e momentul să te îndrăgostești!

Dacă ești deja într-o relație, gândește-te cum poți să reaprinzi flacăra pasiunii, așa cum era la început. Dacă nu ai pe nimeni acum... pregătește-te să te îndrăgostești. Filosofii spun că iubirea vine doar atunci când ești gata pentru ea.

Eu voi extinde acest proverb: succesul vine doar atunci când ești gata pentru el. Așa că pregătește-te!

Iubirea nu îți va ocupa timpul de creație artistică, așa cum crezi la început, ci te va împinge de la spate și te va ajuta să fii mai bun în tot ce faci.

9. ÎMPACĂ-TE CU UN DUȘMAN

Dacă sunt oameni cu care nu ai mai vorbit de mult din cauza unui conflict mai vechi, acum e momentul să te împaci cu ei, sau cu el/ea. Sună și cere-ți scuze, propune să îngropați securea războiului, indiferent de partea cui stă dreptatea. Nu e un gest ușor de făcut, știu, dar la final te vei simți eliberat. Și libertatea este foarte importantă atunci când te apuci de compus – muzica are nevoie de spațiu în sufletul și în mintea ta pentru a crește.

Dacă faci yoga, cu atât mai bine! Știi că inspirația vine când sufletul este împăcat.

Costuri: 0

Câștiguri: o stare de spirit mai bună, liniște și calm – toate acestea vor avea efect și asupra creativității tale

SFAT

► Nu folosi e-mail-ul pentru împăcare, nu trișa!

▲ Pune mâna pe telefon! Fii curajos, vei descoperi că omul de la capătul celălalt al firului nu este dușmanul tău și, cel mai probabil, abia aștepta să se împace cu tine.

10. FIXEAZĂ-ȚI UN SCOP ȘI UN TERMEN-LIMITĂ

Se spune că artiștii duc o viață dezorganizată și haotică. Se spune că dezordinea e caracteristică artiștilor, se spune că artiștii pot întârzia și pot fi nerespectuoși. Toate acestea pot fi valabile pentru vedetele care au deja milioane în cont, dar nu și pentru tine. Tu ești artistul care trebuie să dea lovitura cu câteva sute de euro în buzunar și ție îți trebuie disciplină pentru a ajunge sus!

Disciplinează-te. Trezește-te devreme. Concentrează-te pe ce ai de făcut. Fă un plan apoi pune-l în aplicare imediat.

► SFAT

Fixează-ți un scop palpabil pe care vrei să-l atingi într-o lună, maxim două luni. Scopul poate fi: să compui un album nou, să înveți zece piese noi pentru un concert, să lansezi pe piață un single nou cu videoclip, să fii semnat de un label sau orice alt scop pe care îl ai în carieră. Apoi treci la treabă și ține-te de plan zi de zi.

CONCLUZII

*Înainte de toate,
FĂ ORDINE
în sufletul tău și la locul de muncă.*

*Organizează-te și hotărăște care sunt
PRIORITĂȚILE TALE
înainte să începi lucrul.*

*Site,
CV,
carte de vizită –
nu doar pentru promovarea ta,
ci și ca mod de a te AUTODEFINI.*

CAPITOLUL 2

INSPIRAȚIE ÎN MUZICĂ

*În acest capitol
am adunat 10 idei
care să te ajute când crezi.*

*De asemenea,
vei afla întâmplări incredibile
care au dus la compunerea
câtorva dintre cele mai mari
hituri europene și mondiale!*

11. IMAGINEAZĂ-ȚI SOUNDTRACK-UL UNUI FILM INEXISTENT

Citește o carte SF sau horror și încearcă să-ți imaginezi un cântec care va fi tema filmului bazat pe această carte. Aruncă niște versuri în melodie, ceva absurd, ceva fără niciun sens la prima vedere. Compune două sau trei melodii pentru această coloană sonoră, fără să stai prea mult pe fiecare melodie. Sunt șanse mari ca la final una dintre melodii să-ți placă!

Costuri: 0

Câștiguri: îți stimulezi imaginația și poți descoperi noi surse de inspirație pentru muzica ta

12. STAI STRÂMB ȘI GÂNDEȘTE DREPT

la refrenul de la cea mai de succes melodie a ta și întoarce două sau patru măsuri folosind funcția Reverse dintr-un program audio (SoundForge, Audacity, Logic, Cubase, CoolEdit). Ascultă cu atenție rezultatul și vezi dacă poți compune o nouă linie vocală. Uneori funcționează, alteori nu, dar merită să încerci!

Costuri: 0 – Audacity este gratuit

Câștiguri: poți obține un rezultat spectaculos pornind de la o melodie deja existentă

- **Morandi** este o trupă românească cu mare succes în estul Europei și în
- fostele state sovietice. Refrenul hitului „A la lujeba” este compusă cu
- vocea inversată din „Bejulala”. Puteți verifica asta cu un program audio!
- Interesant este că albumul de debut al trupei **Morandi** se intitulează
- „Reverse”.

CE SPUN ARTIȘTII?

Marius Moga – artist Morandi, compozitor Maroon 5, Akcent, Andra, Hi-Q

Cât e noroc și cât e talent în succesul unui artist internațional?

Marius: Cred că norocul ți-l faci singur. Eu văd că există două feluri de noroc și două feluri de ambiții...

Norocul chior e ca o oportunitate apărută din senin, care te ia pe nepregătite, dar îți place, îți mângâie orgoliul. E un val care te ia pe sus, și odată ce ești acolo sus ai două variante: să te menții pe placa de surf sau să cedezi și să fii înghițit de zidul de apă care vine cu viteză din spatele tău.

Norocul programat e cel care apare atunci când oportunitatea întâlnește pregătirea. Ca să ajungi cine vrei să fii, la visele în care toată lumea te aplaudă și te iubește și îți adoră muzica, adaugă niște vise în care tu ceri de la tine să fii mai bun cu fiecare zi care trece, și chiar dacă nimeni nu ascultă și nimănui nu-i pasă, tu să crezi pentru a găsi melodia pe care s-o fredoneze fiecare și să rămână cu ceva din cântecul tău. E ca și cum pregătești o surpriză lumii. Ai face bine să fii pregătit pentru când vor zice toți WOW!!! Pentru că de atunci încolo vor aștepta și mai mult de la tine!

13. FOLOSEȘTE UN SOFTWARE MAI VECHI, DAR MAI SIMPLU

Cele mai noi programe de muzică îți oferă mii de opțiuni pentru a transforma sunetele și pentru a compune muzică, dar constrângerile pe care le ai într-un soft mai vechi te pot obliga să fii creativ.

Încearcă, de exemplu, Sony ACID, un soft pe care poți să-l încerci gratuit. ACID a ajuns la versiunea 10, dar nu te lăsa ademenit de versiunea mai nouă, cea veche era mai simplă și mai ușor de învățat. Cel mai de succes album al anului 2004 în Japonia a fost propulsat în acea poziție de hitul O-Zone „Dragostea din tei”, melodie produsă în vechiul ACID 3.0.

• **Dan Bălan** (fondatorul O-Zone) compusese melodia și textul melodiei
 • de câteva luni, dar niciun orchestrator nu reușise să-i compună un track
 • care să-i placă. **O-Zone** au ajuns în studioul nostru, unde lucram cu doi
 • dintre cei mai buni producători de muzică electronică: Dan Griober și
 • Bogdan Popoiag. Lui Bogdan îi plăcea să sampleze și să folosească ACID 3.0
 • pentru ușurința cu care procesa, tăia și modifica bucăți muzicale
 • pre-înregistrate. Orchestrația lui pregătită pentru **O-Zone** avea 8 track-uri
 • și era de o simplitate genială!

• După doi ani, statisticile arătau că trupa vânduse peste 12 milioane de
 • unități în întreaga lume, zeci de cover-uri internaționale și de sincroni-
 • zări pentru reclame, filme și jocuri pe calculator.

► **SFAT**

Uneori simplitatea este mai de succes decât complexitatea. Provoacă-ți imaginația folosind din când în când un software rudimentar.

14. INSPIRĂ-TE CU CHITARA ÎN MÂNĂ

Ascultă un hit mai vechi, descoperă acordurile piesei și cântă-le la chitară. Folosește respectiva progresie pentru a compune o linie vocală nouă. Așa fac mulți artiști din topurile internaționale, de ce să nu faci și tu?

Încearcă! Apoi dă-mi un e-mail dacă ai creat un hit nou, voi fi fericit să-l ascult.

Costuri: 0. Dacă ai o chitară sau un keyboard. Dacă nu ai, trebuie să-ți cumperi imediat!

Câștiguri: pe acordurile unor melodii de succes poți crea linii vocale noi – un exercițiu util, care poate da naștere unui hit

15. CAUTĂ ÎN COȘUL DE GUNOI

Știu că mai devreme ți-am spus să pui deoparte toate melodiile pe care le-ai compus și să uiți de ele. Totuși, uneori, când ești în pană de inspirație, caută prin proiectele tale mai vechi sau, și mai bine, roagă un compozitor să-ți arate orchestrații mai vechi pe care n-a reușit să le vândă.

Materialele vechi pe care alții le refuză pot fi folositoare...

Dacă nu mă credeți, aflați povestea incredibilă a succesului european al lui DJ Sava.

• **DJ Sava** era un nume cunoscut pe piața muzicii de club din România, dar nu reușise să depășească granițele țării. Într-o zi a auzit un sample de trompetă pe un instrumental mai vechi al prietenului său, Chris. Piesa respectivă stătea de câteva luni acolo, în calculator. Sava l-a rugat să-i dea acel instrumental pentru că i s-a părut potrivit stilului său.

• „I like (the trumpet)” a devenit *number one* în România și a fost licențiat în peste 30 de țări, inclusiv de label-uri mari precum Virgin UK, EMI Scandinavia și Universal Music Germany.

SFAT

Caută inspirație chiar și în coșul de gunoi; ce e gunoi pentru unii poate fi Aur pentru tine (și Platină, în cazul lui DJ Sava).

16. DESCOPERĂ FRUMUSEȚEA DIN SIMPLITATE

Această carte nu ți-a propus să te dădăcească sau să-ți dea sfaturi generale. Nu te-ai săturat de povești greu de aplicat? Există milioane de cărți cu sfaturi generale, asta nu este una dintre ele. Această carte te provoacă să gândești și să fii creativ.

Am un sfat practic pentru tine, aplicabil imediat: deschide proiectul ultimei melodii pe care ai compus-o, șterge fără milă jumătate din canale. Probabil că ți-au rămas ghidul vocal, niște percuții și o chitară. Nu-i așa că sună aerisit acum?

Mix. Master. Gata!

► SFAT

Cele mai mari hituri sunt în general melodii surprinzător de simple, aproape că îți par cunoscute de undeva, par eterne. Simplitatea este secretul Mamei Natură.

17. PARTICIPĂ LA CONCURSURI

Săptămânal apar concursuri de compoziție și de remixuri pe Internet. Nu sta deoparte, bagă-te acum în competiție. Câteva site-uri cu concursuri:

- www.findremix.com
- www.beatportal.com/remix
- www.indabamusic.com/opportunities

Costuri: 0

Câștiguri: participând la concursuri, te poți face remarcat de oameni importanți din industria muzicală

SFAT

Dacă te-ai blocat și nu mai știi ce să faci la o melodie, organizează un concurs de remixuri chiar tu! Vezi câteva sfaturi pe SoundCloud: <http://soundcloud.com/101/remix-contest>

18. PARODIAZĂ

Schimbă versurile unui hit care te calcă pe nervi. Schimbă și notele, ca să se potrivească mai bine cu stilul tău și cu noile versuri. Reorchestreză apoi cu un sound nou. Eventual, schimbă structura și acordurile.

Acum ascultă ce ai făcut. Îți place? Atunci păstrează ce este original, șterge tot ce făcea parte din melodia pe care ai parodiat-o și... iată o melodie nouă născută din furia ta!

SFAT

► Agață-te de orice lucru care naște emoție în tine,
▲ chiar și emoție negativă.

19. FOLOSEȘTE SUNETE DIN NATURĂ

Să ne întoarcem la natură! Te poți inspira din sunetele orașului sau din ciripitul păsărilor.

 Link util: <http://www.freesound.org/> conține mii de sunete gratuite înregistrate în natură, în oraș sau preluate din instrumente convenționale. Totul organizat pe domenii, armonii, stiluri muzicale.

Costuri: 0

Câștiguri: o mulțime de sunete diferite pe care le poți folosi în piesele tale

SFAT

Înregistrează cu telefonul mobil sunetele unei intersecții, apoi transferă fișierul audio în programul în care compui. Caută armonia de bază a aceluia bâzâit urban, cu siguranță există note în tot haosul acela! Închide ochii și cântă în acea armonie câteva acorduri, păstrând sunetele orașului pe fundal.

20. FOLOSEȘTE ACORDURILE CELOR MAI TARI HITURI

Se spune că Beatles și ABBA au inventat tot ce era de inventat în muzica comercială a ultimului secol. De ce să nu folosești și tu acordurile pe care le folosesc majoritatea hiturilor actuale? Măcar ca soluție de inspirație pe moment.

Cele mai bune sfaturi sunt acele mici trucuri care te ajută să începi de undeva, eu îți dau acel START!

Link util: Songo Chord Helper e o aplicație gratuită pentru smartphone care îți arată acordurile care sună bine plecând de la orice armonie. Începe din Re Major, de exemplu, iar soft-ul îți arată că poți continua cu Si minor, apoi Sol major și La major. Pam! Inspirație la pachet!

Dacă vrei să citești mai multe despre cum se compune, vei găsi numeroase cărți dedicate acestui domeniu aici: <http://www.amazon.com/25-Best-Songwriting-Books/lm/R1FBL5QI47ZF3L>

CONCLUZII

*Folosește efectele
din programele de muzică
pentru a te
INSPIRA.*

*Iar alteleori du-te la
RĂDĂCINI:
chitară, pian, sunetele naturii.*

*Concursurile
te pot inspira să compui
ALTCEVA
decât de obicei,
folosește-le ca motiv
să ieși din monotonie.*

CAPITOLUL 3

IDEI PENTRU VERSURI

*Am adunat
10 idei trăsnite
care să te ajute
să apeși pe accelerație
când rămâi în pană de idei
la versuri.*

*Tot aici îți voi dezvălui
câteva povești
care au dus la succesul
trupeii Akcent și al Innei.*

✓

21. LASĂ SUBCONȘTIENTUL TĂU SĂ COMPUNĂ

Trezește-te dis-de-dimineață, înainte de zorii zilei, când orașul e adormit și e liniște în jur. Ia un pix și scrie pe hârtie tot ce-ți trece prin cap, fără să te concentrezi asupra rimei și a ritmului. Lasă subconștientul tău să preia controlul creativ. Apoi dormi. Când te trezești, recitește ce ai scris, vei fi uimit!

- George și Doru aveau proiecte muzicale diferite, dar abia când și-au
- propus să lucreze împreună au dat lovitura în România, Rusia, Grecia și
- alte țări din Europa și Asia Mică. **Deepcentral** s-a lansat pe plan inter-
- național cu hitul „Russian girl” în anul 2009.
-
- De atunci hiturile au curs, atât pentru trupa lor, cât și pentru alți artiști
- produși de ei. Deseori George ia chitara și Doru improvizează linii vocale
- folosindu-se de cuvinte care nu au rimă și nici sens. După 2-3 ore de
- improvizat, cei doi ascultă ce au înregistrat și extrag idei pentru melo-
- dii noi pe care apoi le șlefuiesc pentru a deveni hituri.

22. FOLOSEȘTE-TE DE ȘTIRILE ZILEI

Răsfoiește câteva tabloide și vezi care sunt știrile mondene ale momentului. Vei descoperi câteva titluri spectaculoase sau un citat dintr-o vedetă la modă. Și da, te vei deprima!

Dar nu te lăsa impresionat negativ de nebunia din presă, ci folosește-te de ea!

Folosește un citat din ziar ca început de refren și compune în jurul acestor cuvinte, chiar dacă o să ți se pară stupid la început. După ce termini orchestrația, poți înlocui acele cuvinte sau le poți lăsa așa.

De fapt, cel mai bun sfat pe care ți-l pot da este să termini acea piesă, oricât de nebunească ți s-ar părea!

Granița dintre stupid și genial este foarte fină. Vezi **Kanye West** sau **LMFAO**; vezi **Crazy Loop** sau **Geo Da Silva** (artiști români despre care voi vorbi în capitolele următoare).

Costuri: 0

Câștiguri: nenumărate surse de inspirație pentru versurile pieselor tale

23. FOLOSEȘTE NUMELE UNEI VEDETE INTERNAȚIONALE

Oamenii visează să cunoască măcar o dată în viață o vedetă de la Hollywood sau un cântăreț celebru. Numele persoanelor publice au rezonanță în conștiința colectivă, îi atrag pe oameni ca un magnet. Dacă nu mă crezi, vezi topul căutărilor pe Google din fiecare an, așa-numitul top Zeitgeist Google... Acolo vei descoperi că oamenii sunt interesați în primul rând de viețile și carierele persoanelor publice (vedetelor). Este o situație de care te poți ajuta.

ȘFAT

Folosește numele sau prenumele unei vedete actuale în textul unei melodii. Au făcut-o Duck Sauce cu „Barbra Streisand”, Maroon 5 cu „Moves like Jagger”, Michael Jackson cu „Dirty Diana”. Este un „cârlig” care va atrage atenția și te va scoate din turmă. Poate vei da lovitura, așa cum a făcut-o trupa Akcent în 2006!

- Trupa de băieți **Akcent** este cunoscută publicului românesc din 2002,
- dar primul lor hit european a venit în 2006 și s-a intitulat „Kylie”. Melodia
- vorbea despre crush-ul băieților pentru sex-simbolul australian. De atunci
- Akcent a avut 8 hituri de radio în Europa și peste 300 de concerte în
- Europa, Rusia și Asia. Mai mult decât atât, Adrian Sînă (fondatorul trupei)
- s-a lansat ca artist solo și producător muzical în paralel cu activitatea grupului.

CE SPUN ARTIȘTII?

Adrian Sînă – artist Akcent, compozitor

Dacă dai lovitura în Europa, ai succes automat și în Statele Unite?

Adrian: De regulă, un single care are succes în Europa este un proiect interesant și pentru casele de discuri din America, însă asta nu garantează succesul peste Ocean. Au fost hituri care n-au confirmat în State deși au avut un succes imens în Europa. Și invers.

Cât de importantă mai este imaginea în muzica dance?

Adrian: E importantă doar după un anumit nivel de succes. Hiturile din ziua de azi aproape că n-au identitate artistică. Multe piese de succes, inclusiv cele din Billboard, sunt cântate de artiști despre care nimeni nu știe cum arată!

Cu ce au surprins românii?

Adrian: Melodie bună. Și ritm. Avem ritmuri exotice, românii sunt buni când e vorba de sound și de ritm.

24. INVENTEAZĂ CUVINTE ȘI EXPRESII AMUZANTE

Majoritatea textierilor caută cele mai interesante metafore și mulți dintre ei sunt foarte atenți la alegerea cuvintelor pentru a fi corecte din punct de vedere gramatical. Iar dacă este vorba despre texte în engleză (limba oficială a industriei muzicale internaționale), artiștii au grijă să nu folosească cuvinte sau expresii greu de reprodus pentru miliardele de potențiali fani ai melodiei, fani care s-au născut vorbind altă limbă decât engleza. Și care, dacă stai să te gândești, sunt foarte mulți: două miliarde de chinezi, peste un miliard de indieni – și iată că am trecut de jumătate din populația Globului!

Dar sfatul meu de azi este să mergi în direcția opusă: strică limba engleză, caută aliterații amuzante, compune cuvinte din mai multe limbi, inventează cuvinte noi! **Pitbull** poate să facă asta cu succes, de ce n-ai face-o și tu?

Cine s-ar fi gândit că interjecțiile „Ma-ya-hiii, Ma-ya-hoo, Ma-ya-haa, Ma-ya-ha-haa” cântate de O-Zone vor face din „Dragostea din tei” un hit mondial vândut în milioane de unități? Vrei alt exemplu? Versurile fără niciun sens ale Innei...

- **Inna** era o cântăreață necunoscută publicului înainte de lansarea
- „Hot” – melodie de club produsă de grupul Play & Win. Versurile refre-
- nului n-aveau nicio noimă, dar vocea ei sexy, atitudinea provocatoare
- și originalitatea textului au făcut din piesă un hit internațional.

- „Fly like you do it/ Like you're high/ Like you do it/ Like you fly/ Like
- you do it/ Like a woman” au cântat milioane de francezi, nemți, italieni,
- spanioli și englezi în vara anului 2008. Apoi a devenit hit peste tot în
- lume, iar în 2010 piesa ajungea pe locul întâi în topurile dance din
- Marea Britanie, Canada și Statele Unite. În doi ani și trei albume **Inna**
- a ajuns cea mai cunoscută artistă română peste hotare și una dintre
- cele mai vândute vedete feminine în Europa.

SFAT

▶ Departa de a fi o problemă, expresiile greșite și cuvintele inventate atrag atenția publicului, așa că încearcă să pornești de la un vers ciudat la următoarea ta melodie.

CE SPUN ARTIȘTII?

Sebastian Barac – artist Play & Win, compozitor Inna, Activ, Hi-Q

Ce trebuie să faci ca tânăr artist pentru a da lovitura „afară”?

Sebastian: Ca să dai lovitura afară trebuie să vii cu ceva inovator, care să stârnească interesul, cu ceva fresh, ușor de reținut și fredonat. Trebuie să ai curajul să fii diferit de ceilalți.

Sunt diferite așteptările label-urilor europene și americane față de cele ale label-urilor românești?

Sebastian: În materie de așteptări, toate label-urile urmăresc același scop: piese bune. Muzica e un limbaj comun, o piesă poate avea un succes la fel de mare și în România, și în orice altă țară din Europa sau America. Este foarte bine că în momentul de față producătorii văd piața muzicală de la noi ca fiind un produs important. Internetul a doborât multe bariere și muzica românească se ascultă peste tot în lume.

Ce software folosești pentru compus?

Sebastian: Folosim Nexus2 de când a apărut. Am lucrat cu el pentru toate albumele Inna, ba chiar cei de la Nexus au introdus în lista lor și sunetele de la piesa „Hot”. E cel mai bun și cel mai complex pentru genul de muzică pe care îl producem noi. Mulți producători de afară, precum Dr. Luke, David Guetta, Swedish House Mafia,

folosesc Nexus, am putea spune că e un *must have* pentru cei care produc muzică de club.

Unii spun că linia melodică e cea mai importantă, alții că sound-ul este cel care face un hit. Alții spun că versurile pot duce o piesă în topuri. Ce e mai important la o melodie?

Sebastian: Depinde de genul muzical. Pentru muzica de club e foarte important instrumentalul, însă un produs bun trebuie să le îmbine pe toate. Linia melodică și versurile sunt cele care captează cel mai mult atenția publicului. Oamenii fredonează refrenul piesei dacă le place. Nu putem să spunem că un element e mai important decât altul, pentru că ele se completează și fiecare are rolul lui.

25. FII SINCER, FII AUTOIRONIC

Cele mai de succes hituri din istorie au pornit de la sentimente adevărate, nu de la formule de marketing. Dacă ai recenzii negative care se repetă sau crize publice legate de trupa ta sau de viața ta personală... nu le ascunde sub covor.

Folosește aceste probleme pentru a te inspira în versuri. Scrie o melodie în care spui ce ai pe suflet sau în care prezinți propria ta versiune a poveștii pe care lumea o știe din presă.

SFAT

Transformă energia negativă în creativitate. Fii autoironic și fă-ți mea culpa. Oamenii vor aprecia sinceritatea și vestea se va duce repede, presa va prelua știrea, lumea va auzi muzica ta și va afla mai multe despre tine. Oamenii vor să știe ce este în sufletul artiștilor, chiar dacă nu sunt doar flori și zâmbete. Sau mai ales din acest motiv.

26. FOLOSEȘTE PUTEREA OBSCENITĂȚILOR

Părinții ne-au învățat să nu vorbim urât, dar adevărul este că băieții răi atrag fetele bune, nu-i așa? În muzică e bine să arunci un *fuck* din când în când, ca să atragi atenția. Rapperii o fac de câteva decenii și vând albumele în pofida atenționărilor de pe copertă. Nu e un sfat pentru orice fel de artist, dar merită să te gândești la asta, poate se potrivește muzicii tale.

A făcut-o Cee-Lo Green în 2011 cu hitul „Fuck You”, dar și DJ-ul român Geo Da Silva cu câțiva ani înainte...

Geo Da Silva este unul dintre pionierii mișcării dance din România, îl cunoaște toată industria muzicală românească. Cariera lui a început imediat după Revoluția din 1989, iar show-urile lui din Costinești au devenit legendare. Dar DJ-ul a dat lovitura cu adevărat abia în 2006, când a lansat hitul de club „I'll do you like a truck”.

La fel ca și în cazul O-Zone, refrenul era ușor de reținut și ușor de cântat, doar că versurile lui **Geo Da Silva** aveau și o tentă vulgară, numai bună pentru nopțile bune.

În 2007 și 2008 melodia a devenit un hit mondial de club și în topurile digitale de vânzări peste tot în lume, promovat de label-uri celebre precum Ministry of Sound, Ultra, Time.

► **SFAT**

Fii curajos! Cu cât bunica ta va fi mai oripilată de versurile unei melodii, cu atât aceasta se va răspândi mai repede prin cluburi. Acolo unde bunica ta nu are ce căuta...

27. FOLOSEȘTE CÂRLIGUL ÎNCĂ DE LA ÎNCEPUTUL MELODIEI

Un secret pe care toți artiștii de succes îl pun în aplicare! Ia la întâmplare orice hit din top 10 al momentului și vezi care sunt primele două versuri. **Bruno Mars** spune la începutul unui hit de-al lui: „If you ever leave me baby/ Leave some morphine at my door”. **Lady Gaga** îți atrage atenția din start: „When he comes to me, I am ready/ I’ll wash his feet with my hair if he needs”.

SFAT

Oricât de bun ar fi textul tău, amintește-ți să compui incitant primele două versuri dintr-o melodie, versuri care să stârnească curiozitate și controverse. De asemenea, încearcă să folosești jargoane (cuvinte specifice unor categorii sociale sau profesionale) și neologisme (cuvinte noi, împrumutate din alte limbi).

Și nu doar cântăreții de acum, ci și marii artiști din istorie au știut că primele două versuri sunt foarte importante pentru a te incita: „She was more like beauty queen from a movie scene/ I said don’t mind, but what do you mean I am the one...” (Michael Jackson – „Billie Jean”).

Ai observat cum primele versuri definesc conflictul ce va urma și chiar șochează prin cuvinte și expresii care te obligă să asculți cu atenție restul melodiei?

- Unul dintre textierii cei mai buni din România este Andrei Maria –
- **Smiley**. Hitul „Dead man walking” începe foarte dur, cu două versuri în
- care artistul îi reproșează iubitei că l-a omorât, iar acum tot ce-a mai
- rămas din el este un zombie blestemat. Vezi ce imagine puternică a
- creat încă din primele două versuri?

CE SPUN ARTIȘTII?

Smiley – artist, compozitor

Ce trebuie să faci un tânăr pentru a da lovitură în muzică?

Smiley: Un artist tânăr aflat la început de drum nu trebuie niciodată să se oprească din a visa la... Cai verzi pe pereți.

Asta facem cu toții, cred că este principala caracteristică a artiștilor.

Deși în ultima vreme pare tot mai greu să „dai lovitură” peste hotare, cred că artistul ar trebui să aibă 100% încredere în el, în muzica lui și să nu se lase intimidat de concurență. În plus, trebuie să-și dozeze entuziasmul și dorința copleșitoare, câteodată, de a avea un succes imediat și să nu uite că lucrurile bune li se întâmplă celor care au răbdare.

Cum îți vin ideile pentru liniile melodice? Unde? Care este „secretul” tău?

Smiley: Nimeni nu deține un „secret” bine ascuns, pe care-l apără cu prețul vieții.

Când vine vorba de creație, nu am o rețetă prestabilită sau vreo formulă matematică, pur și simplu se întâmplă... Liniile melodice, versurile și subiectele pieselor sunt peste tot, trebuie doar să fii atent la ele, să alegi ceea ce e potrivit pentru tine și să le adaptezi la starea din acel moment și la imaginea pe care ți-ai creat-o.

În materie de muzică, trebuie să recunosc că „mă plictisesc” destul de repede, tocmai de aceea îmi place enorm să experimentez sound-uri noi, să mă joc și să mă reinventez de fiecare dată. Lucrul acesta este foarte evident și în ceea ce privește albumele mele – deși conțin piese cu elemente comune, definitorii, fiecare dintre ele are starea ei unică și un aer propriu...

28. FOLOSEȘTE CUVINTE DIN MAI MULTE LIMBI ȘI DIALECTE

Sfatul acesta se leagă de cel dinainte: folosește cuvinte din limbi diferite, în general îndreaptă-te spre expresii pe care multă lume le cunoaște din limbile cele mai folosite pe Glob – engleza, spaniola, portugheza, chineza, rusa, franceza, germana, italiana.

Vezi celebrul exemplu al lui **Pitbull**, care cântă versuri în engleză și spaniolă într-o succesiune halucinantă. Acesta este modul lui de a se impune ca un artist internațional cu un aer local, exotic, original.

- **Lucky Man Project** a dat lovitura în 2011 cu hitul „Pumpin’”, o piesă de club cu versuri în engleză (la refrene) și în spaniolă (la strofe). Cei doi membri sunt Zoltan Pop (român de origine maghiară) și Didier Nunes (portughez), doi artiști care au devenit prieteni din întâmplare. Limbile engleză și spaniolă sunt la modă în acest moment în muzica dance internațională și asta i-a ajutat să ajungă peste tot în Europa și America de Sud.

► SFAT

▲ Dacă versurile tale sunt în engleză, dar limba ta natală este alta decât engleza, gândește-te să introduci și câteva cuvinte din limba ta. Mulți nu vor înțelege probabil ce spui, dar efectul va fi unul exotic!

29. FOLOSEȘTE NUMERE ÎN TEXTE ȘI ÎN TITLURI

Mintea omului este vrăjită de numere. Folosește puterea numerelor în muzica ta pentru a atrage atenția, dar și pentru a rămâne în memoria ascultătorilor. Numerele magice cele mai folosite în muzică, poezie, literatură, mitologie sunt:

1 = primul, unicul, cel mai important, cel mai bun, cel mai performant, Alesul.

2 = tu și eu, bun și rău, jos și sus, Rai și Iad, dreapta și stânga, yin și yang. Cifra 2 semnifică dualitatea în Univers.

3 = cei trei muschetari, trei fii de împărat, Sfânta Treime, trei magi, trei daruri, trei zile și trei nopți.

7 = cifră magică în toate religiile și mitologiile; șapte zile într-o săptămână, șapte zei norocoși în mitologia japoneză, șapte ceruri în religia islamică, șapte lumi în religia hindusă, șapte virtuți în Noul Testament.

9, 99, 999 = nouă este considerat o cifră perfectă, completă și divină în religia hindusă, pisica are nouă vieți, sunt nouă muze în mitologia greacă, nouă luni durează crearea unui nou om.

10, 100, 1.000 = număr fundamental pentru om pentru că toată gândirea noastră aritmetică se bazează pe cele zece degete.

12 = luni într-un an, semne zodiacale, discipoli ai lui Isus, munci ale lui Hercule, succesori ai profetului Mahomed, stele pe steagul U.E.

13 = număr cu ghinion, atât de puternic în mintea americanilor, de exemplu, încât la ei multe clădiri nu au etajul 13!

666 = numărul Diavolului, foarte folosit în muzica metal.

- Trupa **Activ** s-a lansat în 1999 cu ajutorul primei televiziuni muzicale
- din România – AtomicTV. Trioul din Timișoara a dat lovitura pe plan
- național cu melodia „Doar cu tine”, al cărei refren folosea magia cifrei 3.
- În următorii ani muzica **Activ** a ajuns să fie cunoscută și peste hotare,
- iar în Polonia trupa a deschis drumul noului val al muzicii românești.

30. CÂNTĂ DESPRE ALTCEVA

90% din muzica contemporană este despre iubire, flirt, despărțiri, dorințe ale inimii și ale trupului. În fiecare zi artiștii încearcă să spună într-un mod original „te iubesc/nu te mai iubesc”, „te vreau/nu te mai vreau”, „mi-e dor de tine”.

Încearcă să vorbești în versurile tale despre sentimente și stări mai puțin comerciale. Încearcă să reprezinți oamenii despre care lumea nu prea vorbește.

Câteva idei: copii care se luptă să iasă în evidență la școală, programatori care pierd nopțile cu ochelarii pe ochi în fața computerelor, iubitori de șopârle, gemeni univitellini, persoane homosexuale, marinari, frizeri, poeți.

Mai vrei idei? Pot continua cu exemple de meserii și tipologii umane: actori de telenovele, fotomodele culte, emigranți, fete cu tatuaje, mame singure, toboșari care vor să fie soliști, vecini depresivi, clovni la petreceri pentru copii.

CONCLUZII

*Folosește în textele tale
știri din ziar,
proverbe,
numele unor vedete internaționale,
neologisme
și obscenități –
dar nu pe toate deodată!*

*INVENTEAZĂ
cuvinte și interjecții.*

*Folosește
PUTEREA CUVINTELOR,
un text bun
poate face diferența între
o melodie OK
și un super hit.*

CAPITOLUL 4

VIDEOCLIPURI

*În acest capitol
am 10 sfaturi
pe care le poți aplica
imediat
la orice videoclip,
indiferent de
genul muzical pe care îl abordezi
sau de subiectul melodiei.*

31. CONȘTIENTIZEAZĂ CĂ SEXUL VINDE

Sexul vinde – nu e o regulă valabilă la toți artiștii (de exemplu, trupa mea nu s-a folosit niciodată de acest dicton), dar ia în considerare că toate agențiile de publicitate se folosesc de acest sfat. În muzică, statisticile arată că artistele care au o imagine sexy în videoclipuri au mai mult succes decât cele „cuminți”. Iar dacă ești bărbat, nu-i nimic: adună câteva fete sexy și oferă-le cât mai multă expunere în videoclipul tău.

Oricât de bună ar fi muzica ta, nu uita că o imagine spune cât o mie de cuvinte, iar un videoclip spune cât un milion de imagini. Pe scurt: imaginea este foarte importantă în vremurile noastre, ambalajul trebuie să incite, să atragă privirile consumatorilor. Consumatori care sunt „atacați” zilnic de mii de imagini din partea altor artiști, din partea brand-urilor care vor să-și vândă produsele și serviciile, din partea politicienilor, organizațiilor, televiziunilor ș.a.m.d.

► SFAT

Leși din turmă folosindu-te de acest truc. Andreea Bănică a câștigat premiul Balkan Music pentru „Love in Brasil”, un videoclip plin de fete în bikini. Andreea Bălan a dat lovitura în Europa după 20 de ani de carieră muzicală abia când a lansat „Trippin’” – vezi videoclipul și vei înțelege de ce! Narcotic Sound & Christian D cu „Danca Bonito” este un alt exemplu în această direcție.

32. ÎNCEARCĂ DIN CÂND ÎN CÂND SĂ ȘOCHEZI

Precum sarea și piperul în mâncare, sexul și violența sunt cele două condimente care pot transforma un videoclip muzical într-un fenomen viral. Sigur că nu vei face fiecare videoclip să arate ca unul semnat Rammstein sau Marilyn Manson (două exemple celebre de artiști care știu să promoveze muzica lor prin imagini șocante). Dar nu uita de acest condiment!

- **Paraziții** au lansat în 2008 un single care era prea vulgar pentru a fi
- difuzat la radio sau la televizor. În loc să-l cenzureze, Cheloo și Ombladon
- au mers și mai departe, realizând unul dintre cele mai violente video-
- clipuri din ultimii douăzeci de ani – „De ziua ta”. Rapperii au transformat
- o piesă cu probleme într-un viral despre care a vorbit toată presa.

33. FĂ UN VIDEOCLIP FĂRĂ SĂ DEZVĂLUI ARTISTUL DIN SPATELE LUI

Câteva trupe românești au folosit acest truc pentru a se lansa în Europa, pornind de la ideea că muzica bună poate avea succes și fără ca publicul să știe cine sunt artiștii, cum arată sau din ce țară vin. Poate chiar acest mister i-a făcut pe ascultători, dar și pe DJ-ii din cluburi și din radiouri să urmărească mai atent proiectul muzical.

Am trei exemple românești: **Morandi**, **Radio Killer** și **Sahara**. Dar așa fac multe alte trupe celebre, precum **Daft Punk** și **DJs From Mars** – două brand-uri fără fețe, promovate doar de niște măști.

34. REGIZEAZĂ-ȚI SINGUR VIDEOCLIPURILE

Tehnologia a avansat extraordinar de rapid, iar producții video de calitate TV care cu câțiva ani în urmă costau zeci de mii de euro se pot produce acum cu 100 de euro. Și cu un smartphone! Așa că nu te lăsa descurajat și experimentează-ți talentul de regizor.

Poate nu vei câștiga un premiu la Cannes, dar merită să încerci și astfel să reduci foarte mult cheltuielile pentru proiectul tău muzical. Știi trei artiști de top din România care au devenit regizori de succes după ce și-au făcut propriile videoclipuri, iar acum au la fel de multe cereri de videoclipuri ca și de concerte. Unul dintre ei este Cosmin Simionică, alias Tom Boxer...

- **Tom Boxer** este un DJ, un compozitor și un producător muzical care a
- înțeles că regizarea propriului videoclip îți dă un control mai bun asupra
- produsului final. În anul 2008 a regizat și filmat „Brasil”, o colaborare
- de mare succes cu Fly Project și Anca Parghel. Melodia a ajuns hitul
- anului la radiourile din România și a explodat și în Europa. Acum **Tom**
- **Boxer** se împarte între producția muzicală, concerte și producția de
- videoclipuri.
-

CE SPUN ARTIȘTII?

Tudor Ionescu – artist Fly Project, compozitor

Care e diferența dintre industria din România și cea de afară?

Tudor: Afară se face industrie muzicală la un alt nivel. „Afară” vorbim de total altceva față de ce avem în România: alte abordări, alt marketing, alt tip de PR, alt management, alt sistem de a vinde un produs muzical. De asemenea, sistemul european este diferit de cel american!

Ce te inspiră când compui?

Tudor: E o superstiție de-a mea, dar nu vreau să-mi pun niciodată întrebarea „de unde îmi vin liniile melodice?”. Îmi place starea de maximă euforie din momentul în care zic „AM GĂSIT-O!!!”. Am observat că cele mai bune linii le găsesc în momentul în care mă enervez că nu-mi iese ceva așa cum vreau...

Sample-uri sau instrumente reale?

Tudor: Nouă nu ne plac sample-urile! Nimic din ce facem nu conține sunete preluate de altundeva. Preferăm să lucrăm la tot de la cap la coadă. Să le construim noi. Cred că fiecare producător lucrează cel mai bine în soft-ul pe care-l cunoaște cel mai bine. Este foarte adevărat că până la urmă fiecare folosește soft-uri în funcție de felul în care lucrează. Mai mult decât atât: nu poți folosi un singur soft pentru toată producția.

35. MONTEAZĂ VIDEOCLIPURI NEOFICIALE

În ultimii ani s-a născut o regulă nescrisă: fiecare melodie trebuie să aibă un videoclip pe YouTube. Datorită succesului enorm pe care site-ul l-a înregistrat, YouTube a devenit practic un site muzical, fiind locul unde fiecare fan intră pentru a căuta melodii mai vechi sau ultimul hit auzit la radio. Statisticile arată că videoclipurile muzicale sunt cele mai vizionate materiale video de pe YouTube!

Ca artist trebuie să fii prezent cu toate melodiile tale acolo, chiar dacă ele nu au încă un videoclip oficial. În ziua în care publici o melodie nouă, ea trebuie să aibă imediat un clip. Și când vorbesc despre publicarea unei melodii mă refer fie la o lansare oficială, fie la faptul că o cânti la un concert în premieră sau o dai unui radio pentru difuzare. Ea va ajunge oricum pe YouTube, de ce să nu profiți de această oportunitate de promovare făcând tu primul pas? Poate reușești să dai lovitura precum David DeeJay...

- Adi Colceru a pornit ca orchestrator și remixer prin 2005. După mai multe
- melodii compuse pentru alți artiști a trecut la pasul următor: un proiect
- muzical propriu sub numele **David DeeJay**. Prima melodie era doar un
- test pentru cluburi și Internet, iar varianta trimisă DJ-ilor prieteni avea
- doar un ghid vocal. Pentru o mai bună promovare, **David** a pus melodia
- pe YouTube folosind un slideshow cu fotografii frumoase – plaje însorite,
- fete în bikini, iahturi luxoase. Melodia a devenit un mare hit de club
- și David a finalizat mixul și a realizat un videoclip oficial abia după
- 12 luni... Mult timp slideshow-ul „neoficial” a avut mai multe vizualizări
- decât videoclipul oficial – și practic acel slideshow a lansat proiectul!

36. FILMEAZĂ LECȚII VIDEO

Sunt milioane de pasionați de chitară și de pian care caută acordurile, notele și structurile muzicale ale hiturilor. Vino în întâmpinarea acestor pasionați de muzică și filmează tutoriale cu tine (sau cu tot band-ul tău). Arată-le cum ai cântat riff-ul acela pe care se bazează melodia, sau tema piesei tale.

- Bogdan Moldovan este unul dintre cei mai respectați DJ români. În ul-
- timii ani, gig-urile lui **DJ Optick** sunt cunoscute nu doar în România, ci
- și în alte țări, din Italia până în Dubai, din Rusia până în Canada. **Optick**
- este invitat pentru a le vorbi tinerilor artiști și uneori realizează filmu-
- lețe cu aceste cursuri. Vezi lecțiile video de pe www.OnOffDJSchool.ro

37. POVESTEȘTE DESPRE REALITATEA DIN SPATELE IMAGINII

Realizează mici filmulețe în care să povestești ce te-a făcut să compui anumite melodii, emoțiile și întâmplările adevărate din spatele versurilor tale. Oamenii sunt curioși să afle cum este omul din spatele imaginii și povestea din spatele fațadei. Lasă-i pe oameni să descopere încărcătura unică din melodiile tale, lasă-i pe fani să te descopere în timpul tău liber. Aceste filmări trebuie să fie cât mai firești, fără scenariu și fără machiaj. Vezi cum face **Antonia** pentru a câștiga sute de mii de vizualizări cu filmările din turnee...

- **Antonia** este una dintre solistele cele mai iubite din România. Sunt
- multe cântărețe frumoase, dar majoritatea sunt foarte atente la imagi-
- nea lor și se ascund de public și de presă în timpul liber. În contrast cu
- aceste artiste, Antonia exploatează la maxim puterea Internetului și știe
- să folosească fotografiile și filmările pe care le face singură în turnee
- pentru a se promova și pentru a-și crea o imagine caldă. Este o surpriză
- plăcută pentru fanii care sunt obișnuiți cu vedetele fițoase și misterioase.

► SFAT

▲ În câteva minute îți poți face un slideshow automat de 30 de secunde folosind Animoto.com. Contul este gratuit și poți încărca fotografiile și muzica ta. Pune apoi teaser-ul video pe YouTube și Facebook.

 Link-uri utile: Un alt serviciu gratuit pentru crearea de slideshow-uri este **Toufee** (www.toufee.com). Dacă preferi un software descărcabil pe computer încearcă **Roxio** (www.roxio.com).

38. ATAȘEAZĂ O FILMARE FIECĂREI ȘTIRI

E bine să fii prezent online, să scrii zilnic pe Facebook și pe blog. Dar cea mai mare putere a unui artist este imaginea lui, așa că folosește-o pe a ta! Filmează un scurt anunț video care să acompanieze o știre importantă. Comunicarea directă este cea mai puternică, iar online-ul te ajută în fiecare zi. Urmează exemplul trupei Vunk...

- **Vunk** și-a angajat un operator care filmează absolut totul în spatele scenei și pe scenă, cât timp trupa este în turneu. Astfel, membrii trupei
- comunică direct cu fanii și presa folosind mici filmări postate pe
- Facebook. Mai mult chiar, după câteva luni de concerte filmate trupa
- montează imagini din diferite orașe și lansează videoclipuri neoficiale.

CE SPUN ARTIȘTII?

Marius Mirică – artist Narcotic Sound, compozitor

Există vreo rețetă? De unde îți vine inspirația?

Marius: Nu există o rețetă pentru a face un hit internațional. Doar o regulă: compune o piesă bună pe care label-urile să o poată promova și vinde. Liniile melodice vin din suflet, nu știu exact de unde vin și nu stau să mă gândesc prea mult... Mă poate inspira orice.

Ce software folosești? Care este cel mai bun pe care l-ai recomanda?

Marius: Acum folosesc Logic și Ableton Live, dar de-a lungul timpului am lucrat în Frooty Loops și Cubase SX. Cel mai bine e să lucrezi în mediul în care te simți cel mai bine. Nu trebuie să ții cont de ce e la modă în materie de software.

Care este secretul tău?

Marius: Mă bazez mult pe feeling-ul de moment. Intuiția, talentul, muza. Sfatul meu este să te bazezi pe ceea ce simți, mai puțin pe rațiune.

39. FOLOSEȘTE-TE DE O PERSONALITATE PUBLICĂ

Sună-ți prietenii și întreabă-i ce vedete cunosc. Preferabil din muzică, televiziune, film, artă. Fă o listă cu aceste persoane și gândește-te cum ai putea să implici una dintre ele în videoclipul tău. Roagă-ți prietenii să te prezinte acelei persoane publice și fii curajos – invit-o în videoclipul tău! Nu fi dezamăgit dacă ești refuzat, treci la următoarea vedetă.

Dacă vorbești frumos și pui suflet în muzica ta, oamenii (chiar și oamenii celebri) vor vrea să te ajute! Iar prezența unei vedete în videoclipul tău îți va da oportunitatea să te promovezi mai bine și să ieși din mulțime.

SFAT

Gândește-te cum poți să o ajuți și tu pe vedeta respectivă! Oamenii celebri au bani, dar nu sunt atotștiutori, toți au nevoie de ajutor în domenii care mai de care mai surprinzătoare.

40. RECREEAZĂ O SCENĂ DINTR-UN FILM CELEBRU

Ai o melodie despre un cartier rău famat? Fă un videoclip inspirat din „Nașul”. Ai o melodie despre o femeie senzuală? Recreează celebra scenă cu Sharon Stone din „Basic Instinct”. Cânti despre prietenie? Caută trei perechi care să semene cu celebrii actori din serialul „Friends”. Ai înțeles ideea: folosește-te de scenele celebre pentru a da un plus de culoare videoclipului tău.

Vrei exemple dintre artiștii români cu succes internațional? Vezi videoclipul „Cliche (Hush hush)” al **Alexandrei Stan**.

CONCLUZII

*Sexul și violența
atrag
ATENȚIA,
folosește-le în videoclipuri
din când în când.*

*Regizează
propriile videoclipuri,
pune
AMPRENTA TA
la mai multe niveluri
de creație.*

*Filmează-te în timpul liber,
nu doar la TV.*

*Fii creativ
folosind servicii online gratuite.*

CAPITOLUL 5

REMIXURI ȘI MASHUP-URI

*Intrăm mai mult în detalii
în acest capitol,
dar, crede-mă,
va merita acest mic efort.*

*Piața de remixuri
este într-o creștere fantastică
în ultimii ani
și se fac bani frumoși acolo.*

*Citește mai departe
10 idei
care te vor ajuta
în cariera ta
și află câteva povești interesante
legate de remixuri și mashup-uri.*

41. REALIZEAZĂ UN REMIX GRATUIT PENTRU UN PRIETEN

Când presiunea e mare și așteptările sunt pe măsură, oamenii dau de multe ori greș. Așa că ajută pro-bono (fără plată) un artist prieten și compune-i o melodie sau un remix. Un remix este mult mai bun pentru că te obligă să te conformezi unui track de voce deja existent. Ascultă rezultatul final și, dacă îți place, compune o melodie nouă în acel stil. Poate vei ajunge precum Deepside Deejays, unul dintre cele mai de succes proiecte dance ale anului 2008 în Europa.

- Silviu Păduraru compusese câteva hituri *number one* în România, inclusiv „Razna” și „Bună dimineața” pentru trupa Hi-Q. În 2008 s-a împrietenit cu Alex și Răzvan, care cântau în trupa Chicanos, o trupă care promitea multe, dar nu avusese încă un hit. Single-ul „Maleya” compus de cei trei a devenit primul (și ultimul) hit al trupei. Inspirați de acest succes, cei trei formează un nou grup: **Deepside Deejays**.

- Grupul lansează la finalul lui 2008 „Beautiful days”, care rupe cluburile și radiourile de profil din Europa și Rusia în următorul an.

► SFAT

▲ Nu știi de unde să ieșurele, vino în ajutorul unui prieten și vei avea de câștigat.

42. REORCHESTREAZĂ O PIESĂ MAI VECHE

Fă un remix unei melodii de-ale tale mai vechi, dă-i un aer fresh. Construiște un slideshow cu fotografii noi și pune-l pe YouTube. Uneori, melodiile mai vechi sună mai bine într-un nou sound.

SFAT

Muzica este un fenomen ciclic – tot ce e la modă în acest moment a mai fost făcut acum 15-30-45 de ani. Și va fi din nou la modă peste 10-15 ani. Aplică această regulă propriei tale muzici, dar nu vorbesc despre melodiile de anul trecut, ci despre melodii vechi de minim 10 ani. Vezi ce poți extrage de acolo și cum poți refolosi elemente din acea piesă veche: linii melodice, sample-uri, ritmuri, sound-uri, versuri.

43. CAUTĂ UN REMIXER ÎN ALTĂ ȚARĂ

Internetul ne oferă oportunitatea de a comunica rapid și gratuit cu oameni de pe tot globul. Alege-ți o țară unde crezi că muzica ta poate avea succes și contactează producători/remixeri de succes. Sunt șanse mari să nu ți se răspundă la e-mail, așa că treci la atac pe blogurile lor și pe rețelele sociale unde activează.

LinkedIn este locul unde poți interacționa cu profesioniștii dacă reușești să găsești un prieten comun care să te introducă. Poate reușești să fii remixat de o vedetă și să ajungi hitul anului în 20 de țări, așa cum s-a întâmplat cu O-Zone.

- **O-Zone** este un exemplu inedit: succesul melodiei „Dragostea din tei”
- nu s-a datorat în primă instanță promovării bune sau contractelor inspi-
- rate. La început melodia a fost preluată de o trupă din Italia, iar apoi
- remixată de unul dintre cei mai cunoscuți producători italieni: Gabry
- Ponte. Remixul rave a devenit un hit de club și datorită numelui cele-
- brului remixer, și astfel s-a deschis pentru **O-Zone** drumul de lansare
- în Europa! Hit-ul a avut apoi sute de remixuri, fiind unul dintre cele mai
- populare printre DJ-ii specializați.

44. FĂ DOAR RITMURI

Rapperii sunt mereu în căutare de sound-uri noi, de idei, de ritmuri (beat-uri) de calitate. Ei nu au nevoie de piese complete, ci doar de 8 sau 16 măsuri de ritm. Plus un *hook* (cârlig – un element muzical care îl face unic, recognoscibil, ieșit din comun, care îi dă personalitate).

SFAT

Compune o colecție de 20-30 de beat-uri scurte și intră în contact cu rapperii din orașul tău, din țara ta. Încearcă să nu ceri prea mulți bani la început, în schimb să-ți păstrezi drepturile de autor pe piesă. Eventual, dacă ai norocul să vinzi un beat unui rapper cunoscut, negociază să cânți și tu pe piesa respectivă. O colaborare pe o piesă de succes va atrage atenția industriei muzicale și-ți va deschide ușile.

Rappy nu pierdea niciun concert din Oradea când era puști. Așa a ajuns să-i cunoască pe toți artiștii mari din genul hip-hop: Paraziții, Guess Who, Puya și Sișu. La 15 ani a colaborat cu Cheloo și în 2008 **Rappy** a lansat albumul „Decor”. Apoi s-a mutat în State, unde l-a cunoscut pe Curtis Young, fiul lui Dr. Dre. Acesta a ascultat beat-urile realizate de artistul român și l-a angajat la studioul lui. Acolo are șansa de a lucra cu toți idolii lui din copilărie: Warren G, Nas, Ice Cube. Totul a pornit de la câteva negative pe un CD și un prieten comun.

Link util: Povestea lui Sergiu Gherman aka Rappy aici:

<http://www.oron.ro/stiri>

CE SPUN ARTIȘTII?

Rappy – rapper, producător hip-hop

Cum ai ajuns să lucrezi în Statele Unite?

Rappy: După aproape 5 ani de America am tras o concluzie: talentul reprezintă 15% din tot ceea ce înseamnă succes. Probabil, din exterior, oamenii care urmăresc activitatea echipei mele CPR Productions, formată și din Andrei Dan & Horațiu Ormindeanu, trag concluzii mult mai pozitive decât ne așteptăm, însă noi încă suntem în căutarea unui echilibru, încercând să devenim niște visători ceva mai responsabili, pe alocuri.

Cred că m-a ajutat mult faptul că mereu am ținut cât de sus se poate, cu bune, cu rele. Important e să apreciezi fiecare ușă care ți se deschide și dacă ceva nu iese bine să încerci să evoluezi, nu să stagnezi cu ideea că tu ești foarte talentat și nu ai găsit oamenii potriviți care să te propulseze.

Care sunt artiștii cu care ai lucrat în 2012? Cei mai mari...

Rappy: Din țară, personal am avut ocazia să colaborez (ca rapper) cu oameni ca Sișu, Cheloo (la producția piesei care a dat titlul primului meu album), Guess Who, Dj Undoo, Byga de la C.I.A., Renáta Tolvai, Gabriel Băruța și mulți alții.

Trecând la ceea ce înseamnă CPR Productions, putem adăuga nume ca Macy Gray, Snoop Dogg, Mac Lucci, Ray Chew, Curtis Young (fiul

lui Dr. Dre), Carlos McSwain (toboșarul lui Snoop Dogg), Kokane & Drei Ros, Baboi *feat.* Puya și Ruxandra Vidican, Nane, George Hora, Sișu, Pacha Man, Doddy, JerryCo, Cumicu, Cosy. Mai avem ceva special și pentru proiectul solo al lui Ombladon, vom vedea.

Ce sfaturi ai pentru tinerii artiști români care vor să dea lovitura?

Rappy: Personal, îmi găsesc diferite *reality checks* în fiecare săptămână, însă cel mai important sfat ar fi să te conformezi situației și să faci totul cât mai în tăcere – nu vorbi cu toată lumea despre planurile tale, crede în ele doar tu, că e suficient. E mai bine să surprinzi oamenii și să vezi reacțiile după decât să primești aceleași păreri sceptice din partea tuturor. Venim dintr-o țară unde pentru unii nu e normal să-ți dorești ceea ce ei numesc imposibil.

45. INTRĂ ÎN CONCURSURI DE REMIXURI ȘI MASHUP-URI

Numeroși artiști de renume mondial organizează concursuri online. Câteva exemple dintre cele mai cunoscute pe plan internațional: Linkin Park, 50 Cent, Incubus, Tiesto, Beyoncé.

Verifică săptămânal site-uri dedicate concursurilor de remixuri precum RemixComps.com sau FindRemix.com ori concursurile organizate periodic de SoundCloud.com.

Încearcă să surprinzi realizând o orchestrație house la o piesă hip-hop sau o baladă acustică pentru o melodie drum&bass. Alt sfat: folosește cât mai mult din vocea artistului, el este cel care va vota și, crede-mă, orice artist vrea să-și audă vocea cât mai mult pe remixuri!

Dacă atragi atenția cu remixul tău, poți ajunge să semnezi cu label-ul vedetei, așa cum s-a întâmplat cu românul Anhken.

- Petrișor Dima (**Anhken**) produce trance din copilărie și a trimis câteva
- remixuri la concursurile organizate de site-ul fondat de mine în 2006 –
- www.eOk.ro. Remixul realizat de el pentru SISTEM a ajuns la urechile
- celui mai tare DJ din lume, DJ Tiesto, care l-a preluat în set-ul din 2007.
- Din acel moment cariera lui **Anhken** s-a schimbat, iar acum artistul are
- piese semnate la cele mai tari label-uri din lume!

► **SFAT**

▲ Surprinde un artist celebru cu o abordare la care nu s-ar fi gândit niciodată!

46. LASĂ YOUTUBE SĂ TE AJUTE

YouTube Multiplier este un site care vine în ajutorul celor ce vor să cre-eze mashup-uri video. Alegi câteva clipuri de pe YouTube, introduci link-urile acestora și secțiunile pe care vrei să le mixezi. Poți alege și așezarea pe ecran: două sau trei clipuri pe orizontală, patru, șase sau opt clipuri așezate în pătrat (titled).

Link util: www.youtubemultiplier.com

47. FOLOSEȘTE-TE DE HITURI ȘI PROMOVEAZĂ-TE CU MASHUP-URI

Ce e un mashup și de ce sunt ascultate mashup-urile? Un mashup este un remix care folosește muzica (instrumentalul, negativul) de la o melodie și vocile de la altă melodie. Sau de la mai multe melodii, în funcție de dexteritatea remixerului.

Piața de mashup-uri nu este foarte mare, dar fanii și promotorii acestui gen muzical sunt foarte entuziaști. Se caută mult mashup-uri ale melodiilor din topurile acestor zile, mai mult decât cele „clasice”. Folosește această sete de mashup-uri a fanilor și remixează un hit actual adăugând propriile tale voci, în felul acesta promovând și muzica ta! Mashup-urile sunt porți deschise spre noi artiști, noi sound-uri, noi stiluri muzicale.

Link util: Pentru cei care au nevoie de ajutor există blogul www.mashupciti.com – tutoriale și sfaturi pentru producătorii de mashup-uri.

- Printre primele mashup-uri românești cunoscute amintesc Paraziții vs
- Andre – „Emoții” și Activ vs Hi-Q – „Feel Good/Bună dimineata”. Cel mai
- cunoscut mashup american este hitul Jay-Z vs Linkin Park „Numb/
- Encore”.

48. PROMOVEAZĂ MASHUP-UL PE BLOGURI

Există câteva bloguri muzicale dedicate promovării mashup-urilor, acolo unde tu vei trimite producțiile tale pentru a fi promovate. Atenție: multe site-uri acceptă și remixuri, nu doar mashup-uri!

Iată o listă a celor mai cunoscute:

MashupTown.com

Mashup-Charts.com

MashupCulture.net

MashupYourBootz

PaperMashMusic.com

49. OFERĂ TOATE MATERIALELE AUDIO PENTRU REMIXERI

Celebrul Jay-Z oferă gratuit vocile de la toate albumele lui. Din acest motiv vei găsi foarte multe remixuri și mashup-uri cu vocea lui, ceea ce este o tehnică foarte eficientă pentru a promova materialele originale! Dacă regele New York-ului face așa, de ce n-ai face și tu?

Dar nu te opri la voci... Trupa Nine Inch Nails oferă toate track-urile pe care le-a folosit la producerea albumului pe un site dedicat remixerilor: NINremixes.com

R.O.A. este unul dintre cele mai tari proiecte de muzică electronică din ultimii ani. Single-ul de debut „Ne place” a fost lansat și în Europa cu varianta în limba engleză, după ce a devenit *number one* în România în vara anului 2011. Bogdan Popoiag (producătorul succeselor internaționale cântate de **O-Zone**) și Junkyard (fosta voce a trupei **Șuie Păparude**) înțeleg importanța remixerilor și oferă toate track-urile pe site-ul oficial ROAmusic.ro. Sunt mulți artiști care fac din remixuri un canal de promovare a muzicii lor.

CE SPUN SPECIALIȘTII?

Lucian Ștefan – manager Inna, Antonia

Inna, artistul tău, a dat lovitura puternic pe piețele internaționale și a ajutat Noul Val Românesc. Ce aduc nou artiștii români?

Lucian: Muzica românească a adus un nou sound dance la nivel internațional, care a funcționat foarte bine în ultimii ani, beat-uri fresh, muzică de party, distracție, care transmite o energie bună și care animă atmosfera petrecerilor. E o muzică pozitivă și plină de viață, și de aici succesul artiștilor din România pe piața internațională.

Inna are o imagine foarte sexy în videoclipuri. Este imaginea singurul lucru care contează?

Lucian: Imaginea este importantă și întotdeauna va reprezenta un ingredient necesar, însă nu este totul. Un artist adevărat trebuie să transmită o anumită emoție prin imagine, prezență, muzică, personalitate. În același timp, clipurile pe plajă și imaginea sexy sunt importante pentru un anumit gen muzical și pentru o anumită categorie de public.

Ce trebuie să aibă o melodie pentru a deveni hit?

Lucian: Pentru a avea un hit, ai nevoie de o linie melodică foarte bună și potrivită cu vocea interpretului. Dacă vocea interpretului nu este potrivită sau este mai puțin pregătită pentru piesa respectivă,

melodia nu va transmite nimic publicului. După ce ai o linie melodică foarte bună și o voce pe măsură, piesa trebuie orchestrată corect și actual în direcția dorită. Versurile sunt foarte importante, dar fără o linie melodică foarte bună și fără un sound corect nu pot face diferența pentru un hit.

De asemenea, imaginea interpretului trebuie să fie corespunzătoare cu linia melodică, orchestrația și versurile, respectiv mesajul piesei, și, bineînțeles, cu publicul căruia te adresezi. După ce ai toate ingredientele de mai sus, poți să începi mix-ul și masterul piesei pentru a avea piesa finală.

Care este sfatul tău pentru tinerii artiști și compozitori aflați la început de drum?

Lucian: În primul rând, un tânăr artist care își dorește o carieră în domeniu trebuie să iubească muzica, trebuie să fie gata să renunțe la viața personală și să fie foarte implicat în proiect, să aibă chef de muncă, indiferent de oră, anotimp sau circumstanțe.

50. VINDE PE INTERNET

Poți face bani din remixuri și mashup-uri în mod legal. Există site-uri care simplifică contractele de licență pentru a realiza remixuri legale și apoi pentru a le vinde.

 Link util: www.legitmix.com – site unde poți vinde pachete: remixul tău plus melodiile originale de unde ai folosit sample-uri. Tot aici găsești și instrumente de promovare.

CONCLUZII

*Remixurile și mashup-urile
sunt o sursă de
INSPIRAȚIE
și o piață activă.*

*Promovează-te cu ajutorul
REMIXURILOR GRATUITE,
care devin astfel
mici campanii de promovare
a numelui tău.*

*Fă-ți
UN BRAND
în noua nișă a
mashup-urilor.*

CAPITOLUL 6

COVER-URI ȘI SAMPLING

*Ai în față
alte 10 idei
legate de orchestrații
care te vor ajuta
să ieși în evidență
și să spargi gheața
și, de asemenea,
te vor scoate un pic
de pe drumul de până acum.*

51. CAUTĂ-ȚI STILUL ÎN STILUL ALTORA

Primul sfat referitor la preluări (cover-uri) este, poate, cel mai important: fii tu însuși chiar și când cânti melodiile altora! M-am săturat de artiste care cântă impecabil „Fallin’” al Aliciei Keys, dar când le pui să cânte o altă melodie... descoperi că au învățat pe de rost doar o singură melodie și nu sunt mai mult decât niște papagali. Sunt sute de cântăreți care îți vor cânta toate hiturile vechi interpretând fiecare notă și fiecare inflexiune exact la fel ca și interpretul original. Nu e nimic interesant, mai bine îmi cumpăr un CD și ascult originalul. Dar voi fi impresionat de un adolescent care știe să reinterpreteze o melodie a Madonnei sau de o fată care cântă o versiune bossa-nova a unei balade Bon Jovi. Sau de o fată de 15 ani care are curajul să reinterpreteze o melodie extrem de dificilă a Paulei Seling...

- **Alexandra Stan** este una dintre puținele artiste române care a ajuns
- pe prima poziție a topului Billboard din Germania. Piese ei au ajuns
- hituri în peste 20 de țări și ea este considerată unul dintre cei mai
- cunoscuți artiști români peste hotare. Puțină lume știe că debutul la TV
- a avut loc în 2003, într-o emisiune PrimaTV transmisă de la Mamaia și
- prezentată de Mihai Sturzu și de mine. Pe atunci Alexandra avea doar
- 15 ani, dar ne-a impresionat pe toți cu o interpretare personală a melo-
- diei „Timpul (La radio)”. Cover-urile pe care le cânta la diferite eveni-
- mente au atras atenția unor compozitori din orașul ei natal, Constanța.
- Marcel Prodan și Andrei Nemirschi i-au compus prima melodie, care în
- câteva luni devenea hit național și internațional.

52. FOLOSEȘTE UN SAMPLE DINTR-UN HIT FOARTE VECHI

Sampling-ul stă la baza hip-hop-ului, dar birocrăția și costurile preluării unor sunete din melodii mai vechi sunt destul de mari. Așa că te sfătuiesc să găsești un *one-hit wonder* de acum 20-30 de ani (artiști care au avut un singur hit în cariera lor), de preferință din Europa continentală sau Asia, unde casele de discuri sunt mai flexibile.

Un punct de pornire este Wikipedia, unde poți găsi articole despre hiturile locale. Apoi caută pe YouTube, sunt mari șanse ca cineva să fi încărcat piesa acolo. Poate așa vei avea norocul lui Edward Maya, care a devenit artistul cu cele mai mari vânzări din istoria muzicii românești!

- Eduard Ilie lucra în studioul băieților de la Akcent când a compus „Stere
- Love”, o melodie care prelua tema unui hit azer compus de Eldar
- Mansurov – „Bayatilar”. Sample-ul a atras atenția tuturor, iar melodia
- a devenit *number one* în Franța pentru 8 săptămâni consecutive și a
- vândut peste 4 milioane de unități! **Edward Maya** este în prezent
- artistul cu cele mai multe discuri de aur și platină din istoria muzicii
- românești, ajungând chiar și în topul american Billboard Hot 100 până
- pe poziția 16!
-
- Și totul a pornit de la un sample din 1989 care l-a inspirat pe compo-
- zitor să înceapă o nouă melodie.
-

► **SFAT**

Muzica contemporană nu se mai limitează la 12 note muzicale și 150 de instrumente într-o orchestră. Instrumentele popoarelor (așa-numita **World Music**) dau culoare muzicii, iar sampling-ul aduce un plus de originalitate muzicii pop, rock, urban și dance. Nu este greu să găsești melodii din Asia sau din America de Sud pe Internet. În special aceste două zone geografice au sonorități exotice pentru urechile europene și americane. Acolo te sfătuiesc să găsești melodii din care să preiei sunete și teme muzicale.

CE SPUN ARTIȘTII?

Edward Maya – artist, compozitor

Cum ai dat lovitura în întreaga lume, devenind cel mai bine vândut artist român din ultimul deceniu?

Edward: Toți cei care am „dat lovitura afară” nu ne-am propus din start acest lucru, pur și simplu s-a întrâmplat ca piesa să fie la momentul, timpul și contextul social potrivit. Industria muzicală internațională este ca un puzzle imens, munca, efortul real, este să intuiești piesa lipsă din el. Ca tânăr artist, trebuie să-ți îndrepți atenția în mod esențial spre a face bine și a ajuta oamenii prin muzică. Menirea unui artist, compozitor, interpret este să trezească sufletele oamenilor prin muzica făcută și să-i îndrume spre pace, prietenie, înțelegere, frumusețe, iubire, spre Dumnezeu!

Imaginea unui artist?

Edward: Imaginea unui artist este foarte importantă, însă toți vor să șocheze, toți vor să vină cu ceva nou, să pluseze prin imagine mai mult decât prin muzică. Aș spune că adevărata imagine a unui artist este cea care îl reflectă pe acesta așa cum este cu adevărat. Important e să te simți bine cu tine, să fii credibil, și nu un produs de marketing.

De ce a prins atât de bine muzica românească în ultimii ani?

Edward: Muzica din România a adus ceva NOU într-un anumit moment și într-un anumit context social. Ne place muzica nouă, frumoasă, melo dioasă, simplă, cu feeling, ușor de memorat și fredonat – și cam asta este tot legat de muzica românească. Străinii care au ascultat muzica noastră nu mai sunt din acel moment străini de noi deloc!

53. FOLOSEȘTE VALUL

În fiecare zi poți găsi pe YouTube topurile cu cele mai căutate melodii ale momentului. Află ce melodie e la modă, vezi ce hit s-ar potrivi stilului tău și treci rapid la treabă! YouTube a lansat sute de artiști de succes care au folosit această tehnică, realizând preluări după hiturile momentului: Karmin Covers, Milow, Boyce Avenue.

SFAT

▶ Caută cele mai populare hituri ale momentului pe YouTube și folosește-te de valul creat în jurul lor.

 Link util: Mashable.com/2010/04/25/best-youtube-cover-songs

Costuri: 0

Câștiguri: o prelucrare a unuia dintre hiturile momentului îți poate aduce succesul

54. AȘAZĂ-TE LÂNGĂ CLASICI

Caută o melodie din copilăria ta și a fanilor tăi care se potrivește ca mesaj cu stilul tău muzical. Cu siguranță există câțiva artiști care te-au influențat când erai mai tânăr! Caută prin caietele de amintiri, acolo vei descoperi zeci de melodii care erau la modă atunci și de care ai uitat.

SFAT

Întreabă prietenii și fanii de pe Internet cu ce artiști și trupe din copilărie te-ar asemena. Alege un artist și un hit vechi din lista astfel obținută. Realizează un cover într-o manieră proprie și dă un nou sens acelor versuri. Și mai bine: schimbă câteva versuri acolo unde poți aduce o notă personală mesajului original.

Link util: Caută hituri din perioada anilor '50, '60, '70 în arhiva Billboard:
<http://www.billboard.com/specials/hot100/charts>

55. CAUTĂ VOCI CIUDATE ȘI FOLOSEȘTE-LE PENTRU A SURPRINDE

Sunt mii de CD-uri cu sample-uri de instrumente și voci. Le poți cumpăra pe Internet sau poți căuta colecții gratuite. Sunt chiar și linii melodice complete, înregistrate de artiști de valoare din diferite țări! Aceste linii melodice te pot inspira să construiești melodii în jurul lor sau le poți folosi așa cum sunt, dacă licența îți permite să le incluzi în muzica ta. De ce să nu încerci, poate ajungi să rupi topurile, cum a făcut-o Sunrise Inc. în 2010...

• **Sunrise Inc.** a dat lovitura în întreaga Europă cu hitul dance „Lick Shot”.
 • Dar nu numai în Europa! Melodia a fost licențiată în America Centrală,
 • Statele Unite și Asia. În topurile din India a înregistrat performanțe în
 • premieră pentru o melodie românească! Refrenul piesei folosește un
 • vers întreg preluat de pe un CD de sunete pentru compozitori. Practic,
 • trupa românească are un featuring cu un artist necunoscut! Versul suna
 • atât de bine în context, încât succesul piesei este adus exact de acea
 • voce.

Link util: Site-ul www.loopmasters.com oferă la download sute de colecții de sunete organizate pe stiluri muzicale, geografic, tematic etc. Vezi categoria Vocals pentru mii de fișiere mp3 cu idei! Abonează-te la newsletter și vei primi periodic acces la sunete gratuite.

56. FOLOSEȘTE-TE DE MUZICA DIN DOMENIUL PUBLIC

Când preiei voci, sunete sau porțiuni din alte melodii trebuie să te supui legii drepturilor de autor, adică trebuie să ceri voie autorului original, trebuie să semnezi un contract cu reprezentantul artistului (editorul și/sau casa de discuri)... Pe scurt: e complicat și scump! Care este alternativa? Domeniul public.

Public Domain (Domeniul public) cuprinde totalitatea operelor care nu au copyright din diferite motive:

- operele nu mai sunt protejate datorită faptului că perioada de protecție s-a încheiat. Câteva exemple celebre: operele lui William Shakespeare, filmele mute din anii '20-'30;
- opere care nu au fost niciodată protejate de copyright;
- autorul a optat expres pentru a-și ceda drepturile.

► SFAT

Folosește gratuit aceste opere (melodii, linii melodice, înregistrări, instrumente, sunete etc.) fără nicio formalitate. Trebuie să fii atent ce folosești în melodiile tale, pentru a nu te trezi cu un proces pe cap.

 Link util: Free Public Domain este o colecție de 12 site-uri care oferă muzică gratuită din domeniul public: <http://websearch.about.com/od/publicdomain/tp/Public-Domain-Music.htm>

57. FOLOSEȘTE-TE DE LIBERTATEA CREATIVE COMMONS

Între Copyright și Domeniul public există și alte licențe, ca nuanțele de gri între negru și alb – Creative Commons (CC). CC este o colecție de contracte standard care oferă muzicii mai multă libertate și o protecție mai slabă decât cea oferită de copyright. Uneori vrei mai multă flexibilitate și mai puține reguli... Sunt mulți artiști care gândesc așa, îi găsești pe Internet pe Jamendo.com, SoundCloud.com. Muzica lor o găsești chiar și cu ajutorul Google: intră în Google Advanced și alege Usage Rights – Free to use.

SFAT

Accesează site-ul oficial CreativeCommons.org și află mai multe despre aceste licențe. Chiar și Moby folosește CC în muzica lui, de ce nu ai încerca și tu această soluție modernă?

Link util: ccMixter.org este un site pentru remixeri și artiști susținut de Creative Commons. Site-ul are o arhivă de sample-uri gata de folosit în condiții CC. Milioane de track-uri!

58. FĂ O PARODIE

Satira și parodia sunt exceptate de la copyright, așa că dă cu cineva de pământ schimbând versurile dintr-un hit la modă! Sunt multe exemple de artiști care au intrat în atenția publicului printr-un cover ironic. Toată lumea îl știe pe **Weird Al Yankovic** – parodiile lui i-au adus chiar și trei premii Grammy!

Fii atent însă: nu toți avem umor!

59. ORGANIZEAZĂ UN CONCERT TRIBUT

Există artiști și trupe care umplu sălile de concerte chiar și după trecerea lor în neființă. Surprinde lumea cu un concert tribut – 100% cover-uri ale unui artist pe care îl iubești.

Sau mergi mai departe și lansează un album-tribut pentru un artist pe care îl admiri. Caută fan club-urile acelui artist și promovează muzica acolo. Apoi trimite unul-două cover-uri chiar artistului în cauză. Propune-i o colaborare pe o piesă reorchestrată de tine sau apariția în videoclipul tău. Sau, și mai bine, propune-i o compoziție proprie pentru un viitor single al lui/ei. Fii curajos!

- **Laurențiu Duță** este unul dintre cei mai cunoscuți compozitori din
- România, atât datorită hiturilor 3 Sud Est, cât și melodiilor compuse
- pentru alți artiști. Deseori a declarat că Michael Jackson este modelul
- lui în muzică, iar în 2009 a susținut un recital cu melodiile megastaru-
- lui la Festivalul Callatis.

60. SURPRINDE MATINALII DE LA RADIO

Cele mai populare emisiuni radio sunt cele matinale, în general între orele 8 și 10. Prezantatorii sunt amuzanți, comentează știrile zilei, fac interviuri și farse, glumesc și în general fac orice pentru a ține ascultătorii în priză. Concurența e mare la ora aceea și cei mai tari MC încearcă să inventeze mereu ceva nou cu care să atragă publicul.

SFAT

Ajută-i pe matinali ca să te ajuți pe tine! Din când în când propune echipei de la matinalul unui radio să te implici într-o acțiune amuzantă: un interviu prin telefon, un mic recital live în studio, niște bancuri noi, o farsă etc. Prezantatorii radio îți vor mulțumi pentru implicare și pentru că le dai ocazia să realizeze ceva nou.

Idei preluate de la artiștii români: un scurt recital de cover-uri ale lui Elvis Presley în ziua nașterii lui, un potpuriu de melodii ale lui Michael Jackson de Ziua Copilului, un remix Gică Petrescu în memoria acestuia, un cover acustic Whitney Houston.

CONCLUZII

*Inspiră-te
cântând preluări
după hituri
NEMURITOARE.*

*Caută
IDEI
în muzica popoarelor
și în muzica gratuită
de pe Internet.*

*Folosește-te de
LIBERTATEA
oferită de muzica din
domeniul public
și de cea licențiată
Creative Commons.*

CAPITOLUL 7

CONCERTE

*10 sfaturi folositoare
pentru concertele tale,
fie că este vorba despre
recitaluri de club,
fie că ești
un artist
dedicat spectacolelor
în aer liber.*

61. FĂ ROST DE UN FOTOGRAF

Găsește un prieten pasionat de fotografie care are un aparat performant și roagă-l să te ajute gratuit la concerte. Explică-i conceptul din spatele muzicii și al brand-ului tău și ia-l cu tine la concerte. Promovează-l și tu apoi în presă și în industria muzicală, veți crește împreună.

SFAT

Mergi mai departe cu această colaborare și publică un Photo Book! Editarea unui eBook este foarte ușoară și o poți face chiar tu gratuit pe site-uri specializate. Produsul îl poți oferi cadou colaboratorilor, bloggerilor, presei și este un bun instrument de promovare.

Link-uri utile: www.yudu.com și www.zinepal.com sunt două servicii gratuite care te ajută să-ți construiești un eBook, de la grafică până la distribuție.

Costuri: 0

Câștiguri: un Photo Book bun poate face minuni pentru cariera ta

62. REPETĂ MELODIILE PÂNĂ VISEZI FIECARE SUNET

Sala de repetiții nu este un loc pentru bârfit, fumat, împărtășit ultimele știri și glume de pe Facebook. La repetiții trebuie să te simți inconfortabil, trebuie să simți tensiunea în aer. Repetițiile fără tensiune denotă o lipsă a emoțiilor, iar muzica este prin definiție limbajul prin care artiștii transmit emoție.

Repetiția e mama învățării – din momentul în care știi perfect toate melodiile din recital poți începe să exersezi *arta*. Până atunci este vorba doar de memorie, dar actul artistic este mai presus de repetiția mecanică a unor note.

Costuri: 0

Câștiguri: repetițiile sunt esențiale ca să înveți la perfecție toate melodiile din concerte

63. LA MEREU LA TINE NIȘTE CD-URI DEMO

Fii mereu pregătit cu un CD Demo a cărei copertă să aibă cele mai importante date de contact! Muzica ta este cea mai bună carte de vizită și oportunitățile pierdute nu se întorc! CD-urile blank sunt foarte ieftine, poți înregistra chiar tu melodiile, iar copertile le poți scoate la imprimantă. Pentru un look și mai profesionist caută să serigrafiezi CD-ul la un centru de imprimări.

Un CD Demo nu trebuie să aibă mai mult de 5 melodii – nu vrei să plictisești, vrei doar să atragi atenția asupra muzicii tale.

► SFAT

▲ Notează o adresă, îți va transforma cariera muzicală: www.kunaki.com. Kunaki produce CD-uri și DVD-uri cu copertă și serigrafie full-color, distribuie aceste produse la tine acasă, la o serie de adrese pe care le oferi tu sau la magazine online precum CD Baby și Amazon. Totul este foarte simplu: descarci un soft de pe site, hotărăști grafica copertilor și melodiile. Un alt site foarte folositor pentru cei care vor să-și producă singuri CD-urile este wwwcreatespace.com, cumpărat acum câțiva ani de Amazon.

Link util: Cum să-ți faci un CD Demo:

http://www.ehow.com/how_6384703_make-own-demo-cd.html

Costuri: 0,75-1,50 \$/CD

Câștiguri: un mijloc de promovare care se poate dovedi foarte util – un CD Demo e la fel de important ca o carte de vizită

64. CÂNTĂ MAI DES

Mulți artiști cer foarte mulți bani pentru a cânta, chiar de la începutul carierei lor. Sfatul meu este să iei cât mai multe oferte de recitaluri, iar dacă locația este mică, să accepți și remunerații pe măsură.

Concertele nu sunt doar ca să faci bani... De fapt, concertele sunt mult mai importante decât atât! Aparițiile live sunt momente pline de oportunități pentru tine ca artist – câștigi fani noi, strângi legătura cu fanii pe care deja îi ai, cunoști organizatori, impresari și artiști. Mai mult, un concert în plus înseamnă o repetiție și o experiență live în plus. Înseamnă încă un pas spre mult-visatul concert pe Wembley Arena.

Link util: Un eBook gratuit despre concerte și fani aici:

<http://howtorunaband.com/free-ebook-get-more-fans-to-your-show>

- **Direcția 5** este una dintre trupele cele mai iubite din România. Marian
- Ionescu, fondatorul trupei, este cunoscut pentru spiritul antreprenorial
- și inspirat cu care conduce grupul. Vei descoperi că trupa cântă de
- patru-cinci ori pe săptămână, în diferite locații mai mici și mai mari.
- Nu există vreun local care să fie nepotrivit pentru un recital **Direcția 5**
- atât timp cât fanii îi așteaptă acolo. Rezultatul? Toate concertele Direcția
- 5 sunt cu casă închisă, fanii îi urmăresc pe rockeri peste tot, trupa reu-
- șind să-și creeze cel mai fidel public.

65. IMPLICĂ FANII ÎN TIMPUL CONCERTULUI

Un concert nu este doar o expunere a muzicii tale. Este o experiență unică prin care publicul află ce se găsește în spatele muzicii tale. Adică te cunoaște pe tine, într-un mod sau altul. Unii artiști vor ca muzica să fie singurul lucru care vorbește despre ei, dar din ce în ce mai mulți artiști sunt conștienți că fanii vor să înțeleagă și să cunoască *Artistul*. Ei sunt curioși, chiar dacă artistul de pe scenă nu este o vedetă internațională.

Folosește-te de curiozitatea lor și intră în conversație cu ei de pe scenă. Întreabă-i ce melodie ar dori să mai cânti. Roagă-i să-ți trimită fotografiile lor pe e-mail după concert. Vorbește-le despre un subiect care te interesează – o știre a momentului, o lege care este în dezbatere publică, o campanie caritabilă pe care vrei să o promovezi etc.

SFAT

Transformă fiecare concert într-o conversație cu oamenii din fața scenei. Implică-i în muzica și în cariera ta. Deschide o poartă de comunicare între tine și potențialii tăi fani.

Costuri: 0

Câștiguri: o bună comunicare cu publicul, esențială pentru a-ți fideliza fanii

66. FĂ DIN FIECARE CONCERT UN EVENIMENT

Marii artiști internaționali au turnee o dată la 3-4 ani în același oraș. În general, un artist ca tine concertează într-un oraș de maxim două ori pe an. Să spunem, o dată în primăvară și o dată în toamnă. Deși probabil tu ai concerte săptămânal și cânti aceleași melodii, în aceeași ordine, cu aceleași haine de scenă, pentru fanii din orașul X tu ești *fresh*! Așa că poartă-te *fresh* la fiecare concert.

Și mai bine: gândește-te la câte un titlu sau un concept de promovare pentru fiecare concert mai mare (sau pentru fiecare sezon de concerte). Transformă un simplu concert într-un eveniment! Gândește-te de ce te poți lega... Ai lansat un nou single? Atunci acesta este un turneu de promovare care poartă numele single-ului. Ai un nou album? Anunță presa că faci o lansare în fiecare oraș în care mergi la concerte, iar concertul va fi denumit „Lansare de album”. Ai un nou toboșar sau un nou DJ? Anunță această noutate.

Chiar dacă nu ai niciun material nou, poți găsi titluri care să transforme un simplu concert într-un eveniment la care presa și publicul *trebuie* să vină: 10 ani de carieră, aniversarea a 5 ani de la lansarea primului album, lansarea noului site oficial, turnee dedicate lunii iubirii, zilei naționale sau sărbătorilor de iarnă. Ai înțeles ideea: schimbă mereu afișul!

SFAT

Te poți juca un pic și cu conceptul de spectacol, pentru a atrage publicul care te îndrăgește, dar poate te-a mai văzut cântând de curând. De exemplu, poți să introduci câteva melodii acustice în program și să promovezi concertul ca „Eveniment acustic unic”; introdu câteva melodii noi și anunță că vei cânta în premieră material nelansat; învață câteva melodii mai vechi și denumește concertul „Cover-uri și Originale”. Posibilitățile sunt nelimitate, trebuie doar să ții minte: fiecare concert este un eveniment și trebuie să fie promovat ca atare.

CE SPUN ARTIȘTII?

Inna – artist

Ce sfaturi ai pentru tinerii artiști și pentru tineri în general?

Inna: Muzica este mai mult decât o meserie, este un mod de a trăi... Cu cât te dedici mai mult, cu atât evoluția este mai mare. Este foarte important să-ți cunoști limita, să accepți ceea ce nu ai făcut bine și să-ți dorești tot timpul mai mult. Oamenii sunt cei care consumă roadele muncii tale, de aceea, mulțumește-i!

67. INVITĂ ARTIȘTI LOCALI LA CONCERTELE TALE

Folosește-te de mândria locală pentru a-ți promova concertul. Află ce artiști locali sunt celebri în zonă și invită-i în concert pentru a cânta împreună o piesă. Anunță presa despre această colaborare și roagă-l și pe invitat să promoveze concertul în rândul fanilor și colaboratorilor săi.

Întoarce-i favoarea când te va invita într-un concert al său.

Costuri: 0

Câștiguri: mai mult public la concertele locale – ceea ce înseamnă că poți câștiga fani noi

68. ADUNĂ MAI MULTE TRUPE

Înainte ca numele tău să umple stadioane, ai nevoie de ajutor pentru a atrage atenția. Cooptează unul sau mai mulți artiști din nișa ta și fă din concertul tău un eveniment al genului respectiv. Multe trupe underground folosesc această tactică, cred că ai văzut turnee de metal cu două trupe, sau DJ care mixează back-to-back, sau rapperi care au pe afiș 10-12 invitați la fiecare concert. Secretul este că artiștii au fani diferiți, dar cu gusturi asemănătoare, așa că sunt mari șanse să câștigi fani de la trupele din aceeași nișă. Vezi exemplul trupei Negură Bunget!

• **Negură Bunget** este cea mai cunoscută trupă românească de black metal peste hotare. Nișa lor este una relativ restrânsă, iar stilul muzical este inexistent în playlist-urile radiourilor și televiziunilor muzicale. Așa că trupa a căutat mereu soluții alternative de a se promova, de a vinde muzică și bilete la concerte, de a comunica cu fanii. Pentru a câștiga putere, **Negură Bunget** a organizat deseori concerte alături de alte trupe metal românești, care au devenit ca niște festivaluri rock. În loc să concureze pe o piață relativ mică, artiștii s-au adunat pentru a promova un stil muzical! Mai mult decât atât, unul dintre membrii trupei editează o revistă internațională dedicată genului Black Metal, cu știri, recenzii, interviuri – *Negura Magazine*.

• În 2012 trupa a pornit într-un turneu în Statele Unite și Canada care a cuprins 33 de orașe, după ce în 2011 a concertat în 35 de orașe într-un turneu european.

69. FĂ-ȚI RELAȚII LA CONCERT

Notează-ți numele și telefoanele tuturor organizatorilor, PR-ilor, impresarilor, directorilor, instrumentiștilor... Hei, știi ce? Salvează datele tuturor celor cu care te întâlnești! Nu se știe când vei avea nevoie de ajutor în acel oraș, în acel club. Încearcă să fii prietenos și deschis cu toți oamenii din organizare, în limita timpului tău. Relațiile sunt foarte importante. Zâmbetele și minutele tale se vor întoarce înzecit înapoi, exact când vei avea mai mare nevoie de ajutor. Vezi și sfatul nr. 71.

70. ADUNĂ PRESA LOCALĂ

Spre deosebire de marile capitale, orașele mici nu au multe evenimente în fiecare săptămână. Așa că pregătește o mică conferință de presă înainte de concert pentru presa locală. Folosește câteva idei de la punctul 66 pentru a-i atrage pe jurnaliști la conferința de presă (informații noi, știri din interiorul trupei, surprize la concert). Pregătește un CD cu istoria trupei, câteva fotografii oficiale, câteva melodii în format mp3.

Dacă iei câteva pișcoturi și niște sucuri... conferința de presă va fi un eveniment de succes! Nu uita să menționezi în e-mail-ul de invitație: „Se vor servi aperitive și sucuri. Fiecare jurnalist va primi un mic cadou din partea trupei”. Oamenilor le place să primească lucruri gratis, iar efortul tău este minim! Amintește-ți: oricum îți făcusei CD-uri pentru a le oferi impresarilor întâlniți la concerte.

CONCLUZII

*Concertul
înseamnă bani,
dar un eveniment live este
MAI IMPORTANT
decât atât.*

*Folosește-te de
ENERGIA
creată în timpul unui concert
pentru a-ți face fani noi,
pentru a lega prietenii
și pentru a cimanta
relațiile deja existente.*

*Sunt foarte importanți
artiștii locali
și presa locală.*

CAPITOLUL 8

PROMOVARE OFFLINE ȘI ONLINE

*În acest capitol am adunat
10 idei
concrete și gratuite
pentru a te ajuta
să promovezi
muzica și brand-ul tău.*

*Nu da bani
când poți face totul gratuit.*

71. FĂ-ȚI CUNOȘTINȚE ȘI PRIETENI

Relațiile sunt foarte importante, așa că fii deschis și prietenos cu oamenii din jurul tău, caută oameni interesați și inteligenți, creează prietenii și ai grijă de prietenii. Ajutorul tău se va întoarce în viitor, fii sigur de asta.

ȘFAT

▲ Fă o hartă a cunoștințelor și colaboratorilor tăi în funcție de domeniul lor de expertiză (fotografie, design, programare html, php, vectorială, traduceri, PR, marketing, organizatori de evenimente, catering etc.).

Notează-ți chiar și persoanele pe care nu le cunoști și încearcă să intri în contact cu ele printr-un prieten comun. Pe LinkedIn poți fi introdus astfel, folosește acest tutorial pentru a afla mai multe: Help.Linkedin.com

Vei descoperi că ai sute de cunoștințe în zeci de domenii, care te pot ajuta atunci când ai nevoie de un favor. Nu uita să le întorci ajutorul cu prima ocazie! Și să le trimiți câteva CD-uri cadou de Sărbători.

Link-uri utile: Colecție de 30 de site-uri MindMapping:

<http://mashable.com/2007/11/03/mindmapping/>

și 45 de aplicații pentru crearea de diagrame:

<http://www.smashingapps.com/2011/08/26/45-free-online-tools-to-create-charts-diagrams-and-flowcharts.html>

Preferatul meu este www.wisemapping.com

Costuri: 0

Câştiguri: relații cu o mulțime de oameni din cele mai diverse domenii, care îți pot da o mână de ajutor în carieră

72. FĂ-ȚI UN BLOG

Știu că e de la sine înțeles că îți trebuie un site oficial, dar unii artiști se lasă duși de val și cred că popularitatea Facebook va dăinui pentru totdeauna. Așa credeam și despre MySpace acum câțiva ani, așa am crezut și despre Friendster la început. Ascultă-mă: ai nevoie de un site AL TĂU! Site-ul oficial va fi centrul activității tale online, indiferent de rețelele sociale care apar și dispar.

SFAT

Creează un blog oficial, e mai bun decât un site static. Există multe argumente: ai platforme gratuite și performante (Blogspot.com, Wordpress.com, Tumblr.com), indexare mai bună în Google, abonare prin e-mail. Sunt multe tutoriale gratuite pe Internet care te ajută să-ți alegi platforma potrivită și să-ți personalizezi blogul.

Link-uri utile: Verifică numele tău și al trupei tale pe knowem.com sau www.wamechecklist.com și treci la treabă. Ai grijă să trimiți toate aceste site-uri către site-ul tău oficial care, nu uita, este centrul prezenței tale online.

Costuri: 0

Câștiguri: un excelent mijloc de autopromovare

73. COLECTEAZĂ ADRESE DE E-MAIL

Un newsletter este foarte important pentru orice artist! E ciudat că mulți artiști nu folosesc acest puternic instrument de fidelizare. Utilizează adresele de e-mail pe care le colectezi, dar nu abuza și nu face spam. Cel mai bine este să trimiți câte un e-mail o dată pe lună sau când ai de anunțat un videoclip nou, un single nou sau un concert mai important.

Link util: www.reverbnation.com este unul dintre cele mai bune site-uri pentru artiști independenți, găsești acolo și un widget pentru colectarea de adrese de e-mail, dar și un editor grafic pentru compunerea și design-ul scrisorilor tale. De asemenea, poți trimite newsletter-e fanilor dintr-un oraș când ajungi în localitatea respectivă! Dacă vrei mai multe alternative pentru a-ți construi propria listă de contacte vezi următorul articol: <http://www.musicindustryhowto.com/how-to-build-a-list-for-musicians-a-beginners-guide/>

SFAT

Oferă o melodie la download cu plata... un tweet. Folosește PayWithATweet.com, apoi urmărește cine ți-a descărcat astfel melodia și salvează-i adresa de e-mail. Acea persoană este un potențial fan și merită să o ții aproape.

Costuri: 0

Câștiguri: o listă extinsă de contacte, care îți permite să-ți identifiți potențialii fani

74. FOLOSEȘTE-TE DE MUZICA GRATUITĂ

Oferă la download gratuit câteva dintre melodiile tale pentru a atrage fani noi. Pe BandCamp.com îți poți face gratuit un magazin online de muzică și poți stabili prețuri diferite pentru variantele unei piese.

De exemplu, poți oferi gratuit mp3-ul la calitatea de 128 kbps și poți vinde cu 0,99 \$ varianta mp3 la calitatea de 320 kbps, cu 1,99 \$ varianta FLAC și cu 2,99 \$ varianta Wave (masterul digital al melodiei). Sau orice altă combinație.

Link-uri utile: Iată o listă de servicii online gratuite pentru construirea de site-uri oficiale dedicate artiștilor și trupelor:

BandZoogole.com

BandVista.com

BandPage.com

OneSheet.com

Wix.com

Costuri: 0

Câștiguri: câteva piese oferite gratuit îți pot aduce foarte mulți fani

75. FOLOSEȘTE FOTOGRAFII GRATUITE

Imaginile și filmulețele de pe Internet sunt protejate de copyright și nu pot fi folosite decât dacă ai un contract cu creatorul lor. În general, asta este foarte complicat și de multe ori prea scump.

Pe [Flickr.com](https://www.flickr.com) și [iStockphoto.com](https://www.iStockphoto.com) găsești zeci de milioane de imagini și fotografii gratuite pe care le poți folosi în articolele de pe blog sau pentru copertile single-urilor digitale. Condițiile Creative Commons sunt mult mai relaxate decât condițiile Copyright (vezi sfatul 57).

Link util: Găsește opere Creative Commons pe Internet cu acest motor de căutare: <http://eng.letscc.net>

Costuri: 0

Câștiguri: fotografiile și filmele de pe Internet pot fi suporturi superbe pentru muzica ta

76. CAUTĂ BLOGGERII CARE SCRIBU DESPRE MUZICĂ

Sunt milioane de bloguri care promovează gratuit melodii și videoclipuri muzicale. Ia topul blogurilor din țară și vezi cum poți contacta editorul-șef. Scrie-i un e-mail scurt, cu rugămintea de a face o recenzie melodiei tale. Nu-l aglomera cu texte lungi din primul e-mail, spune cine ești, vârsta și câteva lucruri despre muzica ta. Alt sfat: nu-i trimite mai mult de o melodie, ca să nu-l aglomerezi! Vei fi surprins câtă promovare gratuită poți să-ți faci datorită câtorva e-mailuri bine scrise!

Link util: hypem.com colectează mii de melodii de pe sute de bloguri muzicale. Intră pe site și vezi cum poți apărea și tu în lista realizată de echipa Hypem.

77. FII PREZENT PE REȚELELE SOCIALE

Trupa ta trebuie să aibă un site oficial (vezi capitolul 1), dar trebuie să fie prezentă și acolo unde potențialii fani și colaboratori își petrec timpul online: rețelele sociale. Fotografii și știri pe pagina de Facebook, mici informații pe Twitter, melodii și remix-uri pe SoundCloud, fotografii pe Tumblr și Pinterest, filmări și videoclipuri pe YouTube – trebuie să fii ușor de găsit oriunde pe Internet!

Gândește-te câți bani economisești promovându-te gratuit unui potențial public de peste 1 miliard de oameni... Dar nu te rezuma la cele mai populare site-uri, poți avea surpriza să găsești oportunități chiar și pe vechiul MySpace!

- Trupa **Grimus** a dat lovitura când a atras atenția producătorului englez
- Adam Whittaker, un inginer de sunet care a lucrat cu staruri precum
- Peter Gabriel, Amy Winehouse, Mark Ronson, Kate Nash și Lily Allen.
- Acesta i-a descoperit pe români pe MySpace și le-a trimis un e-mail
- laudativ, oferindu-și serviciile. După câteva luni **Grimus** producea un
- nou material muzical alături de artistul englez – albumul „Egretta”.

SFAT

Muzica ta trebuie să fie ușor de găsit, peste tot unde sunt oameni care ascultă și fac muzică.

 Link util: Mai multe sfaturi despre cum să te promovezi pe MySpace aici: <http://www.makeitonmyspace.com>

Costuri: 0

Câștiguri: un public imens, în care pot fi câțiva oameni-cheie pentru cariera ta

78. APRINDE PASIUNEA OAMENILOR PE TWITTER

Facebook-ul este un spațiu închis în care legăturile dintre utilizatori creează miliarde de rețele private. Dar Twitter-ul este mult mai flexibil și mai folositor când vrei să găsești fani noi. Folosește *Reply* pentru a intra în conversație cu alți artiști sau cu producători celebri, fii creativ și inventiv. Fiecare utilizator Twitter, oricât ar fi de celebru, își face timp să vadă ce i se răspunde aici și așa poți lega prietenii virtuale... Sau chiar poți să stabilești o legătură profesională.

SFAT

Pornește un hashtag legat de titlul albumului tău sau un vers dintr-un viitor single (află mai multe despre hashtag-uri aici: <https://dev.twitter.com/media/hashtags>). Încearcă să aprinzi pasiunea oamenilor folosind un hashtag incitant legat de dragoste, de cele mai importante momente ale vieții, de o știre importantă.

Când am împlinit 15 ani de carieră, am rugat prietenii și fanii să povestească în câteva cuvinte o amintire dragă de acum 15 ani, folosind hashtag-ul #de15ani. Ideea a prins repede și o zi întreagă s-a vorbit pe Twitter-ul românesc despre ultimii 15 ani și, implicit, despre aniversarea Hi-Q.

Link util: Ghidul oficial al artistului pe Twitter:

<https://dev.twitter.com/media/music>

Costuri: 0

Câștiguri: sute de prieteni noi – fani, dar și artiști sau producători cu care poți intra în legătură și care te pot ajuta

79. CONSTRUIEȘTE UN EP, NU DOAR UN SINGLE

Label-urile, DJ-ii și blogurile de specialitate primesc zilnic zeci de melodii noi, dacă nu cumva chiar sute! Artiștii trebuie să înțeleagă că o melodie nu este un simplu mp3, ci un produs multimedia. Mai mult decât atât: produsul nu este complet dacă promotorii lui nu primesc informații despre artiștii din spatele produsului. Din acest motiv trebuie să știi din ce este compus un EP – extended play.

1. Audio – fișiere wave la calitate master în formatele:

- radio edit (variante de maxim 3:30 minute, pentru radiouri);
- extended edit (pentru DJ și vânzarea pe site-uri de profil precum www.beatport.com);
- instrumental edit (pentru reclame, sincronizări, montaje);
- pachetul de remixuri (vocea acapella și tema piesei).

2. Video – fișier la calitate minim 480p, de preferat HD la 1024p pentru televiziuni, YouTube, iTunes etc. Vezi mai multe amănunte despre rezoluția video pe Wikipedia: <http://en.wikipedia.org/wiki/1080p>

3. Text – pachet cu informații și fotografii: cine este compozitorul, ce hituri a mai făcut, cine este interpretul, biografie, fotografii de bună calitate, artwork interesant pentru coperti și presă.

Sasha Lopez a apărut din neant în vara anului 2011 și a devenit un succes pe YouTube în câteva luni, fără o promovare costisitoare, ajungând la peste 50.000.000 de vizualizări în mai puțin de un an! Asta înseamnă că zecile de milioane de euro investite de marile case de discuri în promovarea artiștilor Lady Gaga, Katy Perry, 50 Cent au fost aruncate pe geam dacă un clip de câteva mii de euro i-a depășit...

Sergiu Istrati (omul din spatele pseudonimului **Sasha Lopez**) a venit la casa de discuri din România cu melodia și a fost refuzat. Încercător în potențialul melodiei lui, Sergiu a chemat niște prieteni și au filmat un videoclip pe plajă. Apoi a mers iar la casa de discuri cu melodia și videoclipul „All my people”. În câteva luni, pachetul astfel construit (melodie, remixuri, videoclip) a reușit să ducă melodia în topurile europene și nord-americane.

CE SPUN ARTIȘTII?

Gabriel Huiban – compozitor DJ Project, Delia, Giulia, Hi-Q

Care este sfatul tău pentru un artist?

Gabriel: Sfatul meu pentru cei care sunt la început de drum: nu investi bani, ci pregătește-te înainte! Începi să investești bani doar atunci când tu crezi 100% în tine, altfel arunci banii pe fereastră și vei fi dezamăgit, deși poate ai talent. Dar degeaba ai talent dacă nu faci nimic pentru a te educa, poți avea voce, dar să nu o lucrezi, sau să ai ureche muzicală, dar să nu știi niciun instrument – pian sau chitară.

Dacă nu faci nimic pentru a te educa, asta e o dovadă pentru mine că nu ești serios. Succesul nu e doar talent, ci și multă muncă.

80. COLABOREAZĂ CU UN ARTIST URBAN

Nu subestima puterea unui afiș, a bannerelor stradale și a graffiti-urilor! Oamenii stau câteva ore pe zi pe Internet, dar și mai mult își petrec ziua în trafic și în metrou. Caută printre prieteni pe cineva care să fie pasionat de graffiti și propune-i un proiect comun din care să câștigați amândoi. Când lansezi un album nou sau vrei să promovezi un concert important, pornește o campanie stradală neconvențională folosind puterea graffiti-urilor.

SFAT

Atrage atenția asupra site-ului tău cu un „graffiti stamp” simplu care să apară la un moment dat în tot cartierul. Sau, dacă mesajul noului tău album se potrivește, roagă un grup de artiști graffiti să mângălească afișele electorale din oraș cu un vers puternic.

Costuri: 0

Câștiguri: o imagine originală și neconvențională, care te poate diferenția de ceilalți artiști

CONCLUZII

*Muzica este importantă,
dar comunicarea și promovarea
sunt cele care duc
MUZICA TA
la suprafață.*

*Bloggerii sunt noii
FACTORI DE INFLUENȚĂ
în media,
caută să îi cunoști
și să îi ții aproape.*

*MUZICA GRATUITĂ
este un bun vehicul
pentru promovarea ta
și a trupei tale.*

CAPITOLUL 9

FĂ BANI

*Cartea aceasta adună
100 de idei și sfaturi
care pot fi rezolvate
gratuit
sau cu câțiva euro,
dar, hai să fim sinceri,
un artist are nevoie de profit
când trage linie la finalul fiecărei luni.*

*Următorul articol
trebuie tratat
cu cea mai mare seriozitate
și fiecare sfat trebuie dus până la capăt.*

81. PREGĂTEȘTE-TE SĂ FACI BANI DIN MUZICĂ

Degeaba ai succes dacă nu transformi succesul în bani... Prima acțiune pe care trebuie s-o faci ca să poți încasa banii pe care îi meriți este înființarea unui cont PayPal. Serviciul online PayPal este deja un standard pe Internet și este acceptat de marea majoritate a site-urilor și băncilor cu care vei lucra.

Leagă conturile tale bancare la PayPal și afișează butonul *Donează* pe site-ul tău.

Citește și sfaturile de pe site-ul CD Baby referitoare la banii din drepturile de pe YouTube: <http://diymusician.cdbaby.com/2012/02/what-you-need-to-know-about-making-money-from-your-music-on-youtube>

Link util: www.paypal.com

82. ADUNĂ BANI ONLINE DE LA FANI

Kickstarter.com este un site dedicat finanțării unor proiecte personale: filme, documentare, albume muzicale, cărți, proiecte științifice etc. Câteva proiecte au strâns peste jumătate de milion de dolari de la zeci de mii de donatori online! Pentru producerea unui album ai nevoie de câteva mii de euro, bani pe care îi poți strânge pe Kickstarter (dacă ești cetățean american) sau pe alte site-uri de crowdfunding, cum sunt: SellABand.com, ArtistShare.com și PledgeMusic.com

Studiază aceste site-uri și vezi care se potrivește mai bine planurilor tale. Amanda Palmer a vândut de 1,2 milioane de dolari folosind Kickstarter, dar vorbim aici de un artist destul de cunoscut și de o excepție. Totuși, e bine să citești cazurile de succes și să descoperi ce au în comun acești artiști.

Link util: Inspiră-te din cele mai de succes povești de pe Kickstarter și vezi concluziile celor care au reușit: <http://www.hypebot.com/hypebot/2012/03/learning-from-three-successful-music-crowdfunding-campaigns.html>

Costuri: 0

Câștiguri: o sursă de bani pe care o poți exploata pentru proiectele tale

83. FINANȚEAZĂ-TE DE LA CEI TREI „F”

Știi regula celor trei „F” din domeniul startup-urilor? Regula spune că poți apela la trei categorii de oameni pentru a-ți porni o nouă afacere: Family, Friends, Fools.

Așa am făcut și eu acum 16 ani când am lansat trupa, așa am făcut când am debutat pe Internet în 2006, așa poți face și tu. Apelează cu încredere la membrii familiei și vorbește-le despre visul tău. Apoi sună-ți cei mai buni prieteni și vezi dacă te pot susține cu o sumă simbolică. Apoi gândește-te la cei din jurul tău care te admiră (poate șeful de la serviciu căruia i-ai cântat la chitară la petrecerea de ziua lui? poate vecinul căruia i-ai reparat calculatorul?). După ce strângi o sumă, orice sumă, nu uita: folosește deștept banii și fă cu ajutorul lor muzică ce va inspira în continuare familia, prietenii și colegii.

Costuri: 0 (poate te vor costa apelurile telefonice și eventualele mese la restaurant cu prietenii)

Câștiguri: familia, prietenii și cunoscuții reprezintă surse financiare importante, cu ajutorul cărora te poți lansa

84. LICENȚIAZĂ MUZICA TA

Sunt deja 10 ani de când Taxi.com oferă oportunități compozitorilor și interpreților din lumea întreagă. Muzica ta ajunge la urechile specialiștilor din case de discuri, companii producătoare de film și emisiuni TV, ale editorilor muzicali. Compania este atât de încrezătoare în puterea sa de a găsi contracte pentru artiști, încât oferă o clauză de un an Money-Back Guarantee!

Vezi poveștile de succes ale serviciului Taxi.com aici:

<http://www.taxi.com/transmitter/1204/deals.html>

Link-uri utile: Alte servicii care oferă oportunități de contracte în reclame, filme, documentare, emisiuni: www.musicxray.com, www.pumpaaudio.com, www.bamm.tv

Costuri: 20-50 \$/an

Câștiguri: o investiție utilă, care te poate pune în contact cu persoane importante din industria muzicală

85. FĂ 5 DOLARI PÂNĂ AJUNGI LA UN MILION

Fiverr.com este un site unde utilizatorii angajează online artiști, designeri, dansatori, programatori, traducători, bloggeri, scriitori, poeți pentru micro-job-uri de 5 \$. Intră acolo, inspiră-te din miile de oferte și vezi ce ți s-ar potrivi. Dacă ai cunoștințe de mixaj și masterizare, poți să oferi servicii de mastering care știi că nu-ți iau mai mult de câteva minute. Sau *voice over* pentru reclame. Orice serviciu muzical pe care îl poți face în câteva minute.

86. VINDE MUZICA TA PE TOATE MAGAZINELE ONLINE

Sunt câteva servicii online care ajută artiștii să-și distribuie muzica la cele mai importante magazine online. Eu îți propun TuneCore. Îți păstrezi 100% drepturile și ai muzica ta pe zeci de magazine, inclusiv iTunes, Amazon MP3, eMusic, Rock Band, Zune, Rhapsody, MySpace Music.

De asemenea, ReverbNation oferă un serviciu de distribuție foarte complex. Vezi oferta lor aici: <http://www.reverbnation.com/distro>

Costuri: de la 10 \$/an/single, de la 50 \$/an/album

Câștiguri: o bună distribuție, esențială pentru succesul tău

87. VINDE MUZICĂ PRIN MAGAZINUL TĂU ONLINE

Acest sfat vine la pachet cu cel precedent: muzica ta trebuie să fie disponibilă pe marile site-uri de muzică, dar e bine să ai și propriul tău magazin online, preferabil pe site-ul oficial. VibeDeck.com ajută artiștii să-și creeze în câteva minute magazine online pe site-ul lor, dar ai posibilitatea să îți pui widget-uri peste tot unde ai conturi oficiale. Mai mult, datorită conectării cu SoundCloud poți vinde direct muzica ta de acolo.

Un alt serviciu gratuit pentru crearea de magazine online e BandPage.com, cu ajutorul căruia îți crezi widget-uri pentru Facebook.

Citește mai multe detalii despre cum să faci bani din vânzarea de muzică pe Internet aici: <http://diymusician.cdbaby.com/2012/01/new-ways-musicians-can-earn-money-in-2012>

Link-uri utile: vibedeck.com, www.bandpage.com, dar și bandcamp.com, site despre care am mai vorbit în capitolele trecute.

88. ÎNCHIRIAZĂ SERVICIILE TALE ALTOR ARTIȘTI

Ai un studio acasă sau chiar unul profesionist? Nu-l ține doar pentru tine, caută să-ți oferi serviciile colegilor de breaslă. Sunt șanse bune ca experiența ta de artist să aducă valoare adăugată acestor oameni și să-ți faci relații care te vor ajuta în viitor.

Vezi și interviurile cu artiști și specialiști din această carte!

CE SPUN SPECIALIȘTII?

Dan Popi – A&R Cat Music

Ce trebuie să faci ca tânăr artist pentru a da lovitura „afară”? Sunt diferite așteptările label-urilor europene și americane față de cele ale label-urilor românești?

Dan: În primul rând trebuie să compui exact cum simți și cum îți dictează „muza”. Partea de orchestrație și mixaj trebuie să se ridice la calitatea curentului principal existent la acel moment în lumea vestică, dar linia melodică trebuie să aibă neapărat ceva original, „românesc”. Nu există o rețetă a hitului românesc în străinătate, dar aş putea să punctez câteva lucruri care NU trebuie făcute, cum ar fi:

- Nu încerca să faci melodii „ca afară”. Nimeni nu are nevoie în Vest de clone David Guetta, Lady Gaga sau Swedish House Mafia. Le au pe ale lor.
- Nu încerca să imiți nici artiștii români care au avut deja succes.
- Nu încerca să produci ceva prea „etnic” (a se citi balcanic). În doze mici, tânguiala orientală ajută, dar în doze mari omoară pacientul.
- Nu dezarma dacă nu iese din prima. În definitiv, doar unul din zece artiști care au succes în România ajunge să cânte afară și unul din o sută vine cu un hit gen Inna sau Maya.
- Nu încerca să compui „pentru afară”, încearcă doar să faci muzică bună.

N-aș spune că există o diferență între SUA și Europa, e clar că noi putem exporta cu precădere muzică dance, iar acest gen a ajuns la convergență în ultimii ani pe cele două maluri ale Atlanticului.

Cât de importantă este imaginea? Ce implică o „imagine comercială”?

Dan: Imaginea este foarte importantă, dar într-un sens mai larg, nu mă refer doar la cât de bine te machiezi sau te îmbraci. Trebuie să stai departe de scandaluri, să nu încerci să iei pe cont propriu partea de licențieri, căci tot ce vei reuși va fi să-i agasezi pe partenerii străini. Extrem de importantă este partea de prezență pe rețelele de socializare — încearcă mereu să păstrezi o imagine curată. Oamenii consumă scandalul și promiscuitatea, dar nu-i admiră pe scandalagii și nu devin fanii lor adevărați.

Ce le place străinilor la muzica românească?

Dan: Creativitatea și simplitatea liniilor melodice, o anume nostalgie în majoritatea compozițiilor. Uneori, la târgurile de muzică, gen Midem sau Amsterdam Dance Event, pe samplelele Cat Music sau Roton se găsesc mai multe linii melodice bune decât în toate ofertele celorlalte label-uri străine la un loc.

89. VINDE PRODUSE PERSONALIZATE

Nu mă refer la pixuri și brichete, ci la produse consistente, folositoare, spectaculoase. Acele cadouri care fac impresie și ies în evidență. Cele mai căutate sunt tricourile și șepcile, dar îți propun și alte idei: căni, prosoape cu numele trupei tale, calendare personalizate, perne, magneți, ceasuri de perete.

Sau, dacă vrei idei și mai extravagante: perdele de duș, carcase pentru telefoane mobile, plăcuțe de înmatriculare, hăinuțe pentru câini și pisici.

SFAT

Deschide-ți un magazin online pe blogul/site-ul tău sau chiar pe Facebook!

Link-uri utile: www.cafepress.com și www.zazzle.com sunt site-uri care oferă produse personalizate cu sigla și fotografiile tale la costuri foarte mici. Sute de produse, din toate domeniile!

Costuri: 0 (magazinele îți opresc un procent din fiecare vânzare)

Câștiguri: un plus pentru imaginea ta – cu cât ești mai vizibil, cu atât șansele tale de succes cresc

90. OFERĂ SERVICIILE TALE UNEI TELEVIZIUNI

Se numește Synchronization License – licență de sincronizare. Citește mai multe despre sincronizarea muzicii în programele TV, reclame sau filme: <http://diymusician.cdbaby.com/the-diy-musicians-complete-guide-to-sync-licensing/>

Televiziunile au nevoie de fonduri muzicale pentru reclame, spoturi promoționale, emisiuni, știri. E greu să ajungi la marile televiziuni naționale, dar și cele locale au nevoie de propria identitate muzicală. Sfatul meu este să începi cu o televiziune mică și apoi, folosind acel exemplu, să cauți și alte televiziuni, eventual din rețeaua din care face parte televiziunea respectivă.

Atenție la contracte! Un contract realizat de un jurist specializat în drepturi de autor te costă niște bănuți, dar te scapă de multe probleme. Să incluzi în contract și modalitatea în care se plătesc drepturile de autor, pentru că vei avea astfel o sursă de venituri în plus.

Link-uri utile: thinksync.com, www.taxi.com, www.musicxray.com

Costuri: 0 (editorul online își oprește un procent din fiecare melodie licențiată)

Câștiguri: o sursă de venit, dar și un bun mijloc de promovare a muzicii tale

CONCLUZII

*Banii
vin din concerte,
dar există și alte
SURSE DE VENITURI
pentru artiștii moderni.*

*Sunt multe site-uri
care ajută artiștii
să vândă
muzică și servicii,
încearcă mai multe
până găsești
CE VI SE POTRIVEȘTE
ție și ascultătorilor tăi.*

*Licențiază muzica
în cât mai multe
locuri.*

CAPITOLUL 10

FII DIFERIT

*Artiștii sunt
admirați, idolatrizați și consumați
pentru că sunt diferiți
față de restul lumii.*

*Nu uita acest adevăr
niciodată
și încearcă să fii
creativ
în fiecare lucru
pe care îl faci.*

*Iată 10 sfaturi curajoase
care să inspire
geniul creator din tine.*

91. HOTĂRĂȘTE-TE SĂ SCAPI DE PREJUDECĂȚI

Judecățile și prejudecățile nu au ce căuta în muzică. Artă este prin definiție o viziune subiectivă a unui creator. Nimic nu este interzis, nicio notă nu este „greșită”, totul este permis. O greșeală de sintaxă este o licență poetică. Un cuvânt inventat este o creație nouă. Un instrument dezacordat este perfect pentru a transmite o stare. O notă scăpată de interpret la momentul potrivit poate transforma totul într-o capodoperă.

Nimic nu îți este interzis, deci nu lăsa pe nimeni să te judece pe tine și muzica ta.

SFAT

Caută muzica în zilele înșorite, dar și în ritmul ploii torențiale. Cred că e singurul sfat general pe care ți-l dau în această carte, dar este unul dintre cele mai importante.

92. AI CURAJUL SĂ TE FACI DE RÂS

În continuarea sfatului general de mai sus voi veni cu un sfat concret: intră în concursurile televizate pentru descoperirea talentelor. Sunt zeci de emisiuni TV de genul Pop Idol, American Idol, X-Factor, Românii au talent, Vocea României etc. Dacă nu-i poți convinge, măcar fă-te remarcat... Un secret pe care multă lume nu-l cunoaște: realizatorii acestor emisiuni nu caută doar talente excepționale, ci și momente penibile! De fapt, este o goană continuă după aceste momente ciudate care fac deliciul telespectatorilor și fac audiență. Aceste filmări apar apoi pe Internet și devin virale.

Tu vrei desigur să intri în Billboard Hot 100 lângă **Lady Gaga**, **Usher** și **Coldplay**, dar pentru început te poți gândi la o cascadorie pentru a atrage atenția, iar concursurile *Talent Show* sunt o oportunitate excelentă. Poate ajungi și tu să ai o colaborare cu Jay-Z și Kanye West, cum s-a întâmplat cu Indiggo.

În Anglia, gemenele **Cheeky Girls** s-au făcut de rușine la preselecțiile de la Popstars, dar asta nu le-a adus decât popularitate, melodia „The Cheeky Song” ajungând până pe locul 2 în topul britanic în decembrie 2002!

Aceeași rețetă au avut-o și surorile **Indiggo** în 2008, la America's Got Talent. Momentul lor a fost penibil, desigur, dar s-au făcut remarcate, iar în 2011 Kanye West și Jay-Z au folosit un sample dintr-o melodie **Indiggo** pentru celebrul lor album „Watch the throne”.

93. PUNE PE ALTCINEVA SĂ CÂNTE ÎN LOCUL TĂU

Sfat nebunesc, știu. Dar în acest capitol încercăm tactici diferite, nu se știe de unde sare iepurele. Așa că folosește altă voce pe piesa ta, una care să pună în valoare linia melodică mai bine decât tine. Dar nu vorbesc aici despre colaborarea pe o piesă cu alt artist (*featuring*), ci despre o voce anonimă, o persoană care va accepta să nu apară în public și să nu vorbească cu presa. Akcent are mai multe melodii cu voci feminine de care nimeni nu știe, dar cel mai bun exemplu este Dan Bălan, care a lansat acum câțiva ani o melodie cântată aproape în exclusivitate de o... altă interpretă. Cine este ea nu am aflat niciodată.

- **Dan Bălan** este unul dintre cei trei membri ai trupei O-Zone. După
- desființarea trupei, Dan a continuat să cânte sub mai multe pseudonime,
- printre care cel mai cunoscut este **Crazy Loop**. În anul 2010, **Dan Bălan**
- lansează sub nume propriu melodia „Chica Bomb”, care beneficiază de
- un videoclip provocator regizat de celebrul regizor american Hype
- Williams. Melodia a ajuns *number one* în Rusia, Grecia, România și a
- fost un hit în toată Europa.

94. AI ÎNCREDERE ÎN COPIII TĂI

Linia dintre datoria părintească și inconștiență este subțire, dar artistul **Pavel Stratan** a știut să mențină un echilibru în relația cu fiica lui. Și a reușit astfel să o aducă pe Cleopatra Stratan în Cartea Recordurilor Guinness la doar trei ani!

Cleopatra Stratan este fiica unui celebru cântăreț de folk, pasionată și ea de luminile scenei încă de la trei ani. Pavel a observat talentul ei și a înregistrat un album întreg cu melodii originale, compuse și orchestrate în întregime de el. Piesa „Ghiță” a surprins pe toată lumea prin candoare, simplitate și muzicalitate și a avut un succes imens. Micața artistă a intrat în Cartea Recordurilor Guinness datorită mai multor recorduri mondiale:

- cel mai tânăr interpret care a înregistrat un album;
- cel mai tânăr interpret într-un concert live;
- cel mai bine plătit artist tânăr (10.000 de euro pentru o singură melodie – bani donați apoi în scopuri caritabile);
- cel mai tânăr interpret care a primit trei premii MTV;
- cel mai tânăr interpret care a înregistrat un hit național.

95. APUCĂ-TE DE FARSE

Riscant, dar de ce nu? O primă idee: du-te la radio în timpul unor emisiuni și fă o glumă MC-ului (dacă știi că are simțul umorului). Sunt șanse ca el să te păstreze în emisiune, să povestească în direct pățania, să râdeți împreună, iar la final să difuzeze melodia ta. Sunt de asemenea șanse să primești bătaie, așa că pregătește-te sufletește!

Altă idee: filmează cu camera ascunsă cum faci o glumă pe stradă oamenilor care stau la trecerea de pietoni sau sunt în parc. Inspiră-te din filmulețele amuzante de pe YouTube. Apoi pune filmarea pe Internet, eventual cu melodia ta pe fundal. La finalul filmulețului scrie titlul piesei și link-ul unde lumea poate să o descarce.

Încă o idee: intră în direct când se transmit știri de la fața locului. Pregătește-te să fii amuzant, ca să nu cazi în penibil. Un prieten trebuie să filmeze și el momentul, sunt șanse să iasă ceva amuzant.

96. CĂSĂTOREȘTE-TE CU UN MILIARDAR/ O MILIARDARĂ

Cred că este ultima soluție pentru a da lovitura în muzică, dar cine știe ce ne rezervă viitorul? Poate bărbatul chiar este simpatic și generos (dacă ești o artistă), poate femeia este o partidă excelentă (dacă ești un artist). Sunt câteva exemple de artiste care au pornit așa și au ajuns sus, până la urmă, datorită talentului lor. Nu au avut nevoie decât de un start bun... Madonna este poate cel mai celebru exemplu, o artistă cu un IQ mare, o ambiție pe măsură și câțiva soți care au ajutat-o în carieră.

97. ÎNCEARCĂ O ALTĂ CARIERĂ ÎN INDUSTRIA MUZICALĂ

Poate ai voce, arăți bine și ai talent, dar vezi că lucrurile nu merg în direcția pe care o vrei. Te-au dat afară pe ușă? Intră pe geam!

SFAT

Caută un job într-o casă de discuri, în radio sau în televiziune. MC-ii de radio, DJ-ii și VJ-ii câștigă popularitate în timp și pot deveni apoi artiști capitalizând imaginea câștigată. Relațiile create în industrie ca om de radio sau televiziune te vor ajuta apoi în carieră!

- **Liviu Hodor** și-a început cariera de artist de partea cealaltă a baricadei — într-un post de radio. După câțiva ani a fost cooptat și într-o casă de discuri datorită intuiției pe care a dovedit-o vizavi de trend-urile muzicale și de artiștii la modă. Până la primul lui single nu a fost decât un pas, **Edward Maya** compunându-i hitul „Happy for you” în anul 2010. Melodia „Sweet love” a fost licențiată în peste 30 de țări, ajungând să fie hit chiar și în India, Thailanda și Singapore!

98. OFERĂ GRATUIT O MELODIE UNUI ARTIST CELEBRU

E relativ ușor să găsești o persoană care să te pună în contact cu un artist de top. Teoria Small World (sau teoria celor Șase Grade de Separație) spune că fiecare dintre noi suntem la maxim 6 prieteni de oricare om de pe planetă. Da, orice om, inclusiv vedete (Beyoncé, Prince, Lady Gaga) sau oameni politici (Barack Obama, Tony Blair, Fidel Castro). Dacă nu mă crezi pe cuvânt, intră pe Small World și vezi proiectul Six Degrees al actorului Kevin Bacon.

SFAT

Caută în agenda telefonului (sau pe Facebook, de ce nu?) cel mai bine poziționat prieten pe care îl ai. Roagă-l să îți găsească în grupul lui de prieteni pe cineva apropiat unui artist internațional. Ai curaj, vei descoperi că te afli mult mai aproape decât crezi. Din experiență știu că sunt 3 sau 4 persoane între tine și orice artist internațional.

Nu te arunca să ceri bani pe melodie, oferă melodia gratuit și chiar mergi în studio când se înregistrează piesa. Ia exemplul lui Costi Ioniță, care, prin ambiție și inteligență, a ajuns să compună pentru Bob Sinclar, Shaggy, Mario Winans și Pitbull!

- **Costi Ioniță** a apărut pe piața românească în anul 1998, când a lansat
- grupul Valahia. După câteva hituri, artistul pleacă din trupă și își con-
- tinuă cariera solo. Ca producător muzical compune pentru foarte multe
- trupe românești și devine o figură controversată în țară datorită stilului
- muzical inspirat din muzica balcanică. În câțiva ani reușește să promo-
- veze acest stil peste hotare și înființează trupa **Sahara** alături de cân-
- tăreața Andrea Rumenova din Bulgaria. În 2010 Costi îl convinge pe
- artistul francez Bob Sinclar să îi producă o melodie și un videoclip –
- „I Wanna”. Pe track Costi îl aduce și pe Shaggy! În 2012, două melodii
- compuse de Costi Ioniță erau pe albumul lui Shaggy nominalizat la
- Premiile Grammy.

99. URMĂREȘTE UN LIDER DIN INDUSTRIE

Să nu spui nimănui că te-am sfătuit să faci asta: stai în parcare din fața casei de discuri, urmărește cine intră, cine iese. În jurul orelor 10, 11 va apărea șeful casei de discuri (A&R, sau directorul, sau patronul, îl știi din interviuri și din reviste). Intră în vorbă cu el rapid, folosind o abordare curajoasă, de genul: „Dumneavoastră sunteți domnul X?“, unde X este numele celui mai mare adversar al lui din industria muzicală. Vezi ce reacție are... Dacă râde și spune că l-ai încurcat, cere-ți scuze și fă pe prostul, spune-i că vii de departe și ai niște melodii pentru el. Dacă se enervează, spune-i că e o glumă, că știi cine este el și că faci glume proaste când ai emoții, când întâlnești așa o personalitate etc.

Ideea este să fii simpatic și să lași o impresie. Nu insista prea mult, nu-i da un CD (oricine urăște să fie agățat când se grăbește). Apoi întâlnește-te „din întâmplare“ din nou cu el, în altă zi. Creează o legătură personală și încearcă să nu pari disperat.

► SFAT

Vorbește cu curaj cu profesioniștii din industrie, fii ferm, dar politicos. Oamenii din casele de discuri se plâng mai rar de faptul că sunt aglomerați decât de faptul că artiștii nu știu să vorbească clar și să se promoveze la nivel personal.

100. SCRIE O CARTE

Am ajuns la ultima idee trăsnită din capitolul 10 și, implicit, ultima dintre cele 100. Personal, am încercat multe dintre ideile propuse în această carte, iar altele au fost inspirate de poveștile artiștilor români de succes.

Acest sfat cu numărul 100 este sfatul pe care mi l-am dat singur în primăvara anului 2012, când am împlinit 5.000 de articole pe blogul personal... Atunci mi-am dat seama că adunasem o adevărată enciclopedie de articole referitoare la istoria muzicală, industria muzicală, muzică offline și online, aplicații mobile și gadget-uri pentru artiști. Dar articolele online erau neorganizate și, multe dintre ele, depășite de timpuri.

Așa că mi-am propus să scriu o carte care să conțină cele mai bune sfaturi și idei, organizate în zece capitole clare, cu exemple din istoria recentă a muzicii.

Cartea ta poate fi doar un eBook, la început. Un PDF gratuit oferit cititorilor blogului tău sau celor care cumpără mp3-uri din magazinul tău online (vezi capitolul 9). Sunt câteva site-uri mari care te ajută să scrii, să editezi, să distribui și să vinzi cărți online, de la eBook-uri de câteva zeci de pagini până la cărți „adevărate” din hârtie cu coperti de piele.

Link-uri utile: www.lulu.com, www.blurb.com, www.cafepress.com

Bonus: Un articol despre cum se scriu cărțile de succes:
<http://www.bybloggers.net/create-free-ebooks/>

SFAT

Fie că e vorba de o carte despre industria muzicală, un roman de dragoste sau un volum de versuri, a scrie o carte este un exercițiu folositor de organizare, documentare și determinare. Apoi, după publicare, cartea poate deveni atât o sursă adiacentă de venituri, cât și o oportunitate de a promova muzica, brand-ul autorului în industria muzicală și în mass-media.

Costuri: 0 (Lulu.com îți oprește 20% din prețul de vânzare, Blurb.com îți oprește între 3 și 40 de euro pe carte, în funcție de formatul copertii și calitatea hârtiei)

Câștiguri: te menții în atenția publicului, îți crezi o imagine nouă, dar și un instrument de promovare a muzicii tale și o sursă suplimentară de venituri

CONCLUZII

*Muzica e importantă,
dar uneori e bine să încerci
ȘI ALTE DRUMURI
profesionale adiacente.*

*Folosește-te de
emisiunile televizate,
dar atenție
SĂ NU CAZI ÎN DERIZORIU.*

*Ajutorul decisiv
poate veni de la copiii tăi,
de la soț/soție,
de la prieteni.*

*NU FI TIMID,
abordează oamenii din industrie
cu curaj și responsabilitate.*

ÎNCHEIERE

Sunt multe povești în istoria recentă a industriei muzicale românești, le-am ales pe cele care îți arată partea frumoasă a acestei meserii, poveștile de succes din care să extragi o idee, un sfat, inspirație.

Fiecare artist menționat în această carte mai are sute de povești interesante, multe dintre ele pozitive, altele negative. Nu te amăgi: fiecare artist care a dat lovitura măcar o dată în carieră a avut sute de eșecuri până la succes și sute de eșecuri după acel moment de succes! Am ales să scot la lumină întâmplări fericite care au marcat cariera unor oameni și i-au dus acolo sus, în topuri.

Voi lăsa pe alții să scoată la lumină încercările nereușite, ghinioanele, frustrările și greșelile artiștilor. Voi lăsa pe alții să vorbească despre picanteriile din spatele cortinei. Sunt deja prea mulți, oricum. Prea puțini însă dintre cei care cunosc industria muzicală și oamenii talentați din ea încearcă să extragă exemplele pozitive care să-i ajute pe alții. E atât de ușor să spui că X s-a culcat cu nu-știu-cine sau că Y a avut noroc, e atât de ușor să arunci în derizoriu întreaga carieră a unui om scoțând la lumină un amănunt rușinos. Infinit mai greu este să privești un artist cu bune și cu rele și să descoperi care au fost momentele magice care l-au transformat din pretendent în câștigător... Acele momente magice care au schimbat viața unui om, sau a unui grup de oameni, și din care poți să extragi ceva folositor.

Aceasta este prima carte românească cu dezvăluiri ale artiștilor de succes, povești dedicate ghidării celor care vor să intre în industria muzicală.

Trupa mea a avut nevoie de trei ani până să semneze primul contract cu o casă de discuri și cinci ani până la primul hit. Dacă ar fi existat o carte ca aceasta când aveam 16 ani, totul ar fi fost foarte diferit... A trebuit să treacă alți 16 ani până să îmi fac curaj și să scriu chiar eu această carte, în speranța că voi deschide în sfârșit acest drum nou.

GLOSAR DE TERMENI

Atenționare: definițiile de mai jos nu sunt definiții stricte, date fiind diferențele de legislație dintre țări. Sunt mai mult explicații pe înțelesul tuturor.

A&R (Artiști și Repertoriu) = o persoană sau un departament dintr-o casă de producție care caută, testează și alege artiștii și melodiile respectivei companii. În general, este chiar directorul casei de producție sau un fost artist sau compozitor de succes.

Artist (interpret) = persoană care interpretează vocal sau instrumental o operă muzicală. Artistul interpret poate fi, într-o definiție mai largă a termenului, orice persoană care interpretează o creație (muzică, teatru, dans, film, reclamă etc.). Spre deosebire de autori și textieri (care sunt proprietari ai drepturilor de autor asupra creațiilor lor), artiștii interpreți au drepturi de autor conexe (drepturi de interpretare). Exemplu: compozitorul melodiei „Dragostea din tei” este Dan Bălan, interpreții sunt Dan Bălan, Radu Sîrbu și Arsenie Todiraș. Dan Bălan are contract de editare cu un editor pentru melodia (compoziția) „Dragostea din tei”, iar Dan, Radu și Arsenie au contract cu o casă de discuri care le reprezintă piesa (interpretarea) „Dragostea din tei”.

Autor/compozitor = persoană care creează o operă muzicală: armonii muzicale, ritm, structură, linie melodică pentru voce și alte instrumente, eventual versuri (la melodiile cu linie vocală).

Casă de discuri = companie care distribuie CD-uri, casete, DVD-uri. În ultimii ani, casele de discuri nu mai vând „discuri”, ci se ocupă în general cu licențierea, distribuția și vânzarea muzicii în format fizic sau digital. Casele de discuri sunt proprietățile produselor muzicale realizate de artiști (melodii, videoclipuri, CD-uri, mp3-uri etc.). Casele de discuri pot avea contracte de exclusivitate cu artiștii sau pot avea contracte doar pe produsul muzical (un album, sau o compilație, sau o melodie).

Casă de producție = companie care susține financiar un produs muzical și/sau un artist. Majoritatea caselor de discuri sunt și case de producție (adică distribuie/vând propriile produse muzicale), dar există din ce în ce mai multe case de producție independente, în general dedicate unui anumit subgen muzical sau grupate în jurul unui manager/impresar puternic. În ultimii ani, compozitorii de succes și-au creat case de producție în care au adunat artiștii cărora le-au compus și pe care, în cele mai multe cazuri, i-au descoperit.

Editor/publisher = companie care deține drepturile de folosință a operelor muzicale. Un fel de „casă de discuri a autorilor”. La fel ca în cazul caselor de discuri, editorii au contracte de exclusivitate cu autorii sau doar cu melodiile. Editorii reprezintă respectivele opere muzicale și încearcă să le folosească în moduri cât mai profitabile: oferindu-le mai multor artiști să le cânte, agențiilor să realizeze spoturi publicitare, radiourilor și televiziunilor să le difuzeze și/sau adapteze. De exemplu, opera muzicală „Let it be” este reprezentată de un singur editor, dar diferitele piese muzicale sunt produse și distribuite de diferite case de discuri (vezi și definițiile de la **Operă muzicală** și **Piesă muzicală**). Desigur, între aceste companii există contracte care stipulează clar termenii în care se folosesc operele muzicale și piesele muzicale. De multe ori casele de discuri mari înființează și edituri sub aceeași conducere, pentru a achiziționa și controla toate drepturile de pe o piesă muzicală.

Impresar/agent = intermediar între artist/trupă (sau manager, acolo unde există această funcție) și organizatorii de concerte. Unii impresari lucrează exclusiv cu un artist, dar în majoritatea cazurilor impresarii caută evenimente și propun diferiți artiști pentru acele evenimente. Rareori există o legătură exclusivă între un impresar și un artist (adică un impresar care lucrează doar pentru un artist), de cele mai multe ori impresarii puternici au contracte de exclusivitate cu numeroși artiști (adică artistul respectiv nu are voie să negocieze și să semneze un contract pentru evenimente decât prin intermediul impresarului cu care are exclusivitate).

Instrumentist = artist interpret care cântă la un instrument. Instrumentistul deține drepturi de autor *conexe* pe *piesa muzicală* pe care o interpretează, spre deosebire de autor, care deține drepturile de autor ale *operei muzicale*.

Label = termen generic pentru o casă de producție sau o casă de discuri. În general, termenul se folosește pentru a denumi case de producție mai mici decât marile case de discuri, de exemplu „label-ul independent 20CM Records” sau „label-ul personal al lui Timbaland”.

Manager = persoană care se ocupă de toate detaliile din cariera unui artist: logistice, organizatorice, contabile, legale, de brand și de comunicare. Multe trupe au delegat unul dintre membrii lor să le fie reprezentant și împuternicit, dar asta nu înseamnă că acesta este manager. De multe ori managerul este și impresar (vezi definiția de la **Impresar**). De asemenea, se întâmplă ca impresarii puternici să devină manageri pentru unii dintre artiștii de succes din lista lor.

Mashup = remix realizat din instrumentele și înregistrările vocale care aparțin unor piese diferite. Rezultatul este o piesă muzicală hibrid, în care drepturile de autor aparțin tuturor autorilor din piesele originale,

conform contractului încheiat între editorii melodiilor originale. Majoritatea mashup-urilor sunt ilegale tocmai din cauza dificultății de a realiza contracte atât de stufoase între editori și case de discuri.

Masterizare = operația finală prin care mixul rezultat din mixaj este procesat și editat pentru a fi gata de fixare pe CD. În cazul în care piesa va exista doar în format digital (Wave, mp3, FLAC etc.), masterizarea este ultima operație înainte de codarea fișierului digital.

Mixaj = operație prin care diferitele instrumente muzicale și înregistrările vocale sunt îmbinate pentru a crea produsul muzical final.

O.G.C. (Organism de Gestiune Colectivă a drepturilor de autor) = organizații non-profit care reprezintă interesele unui anumit grup de titulari de drepturi. De exemplu, UCMR-ADA este un O.G.C. al autorilor de muzică, CREDIDAM este un O.G.C. al interpreților, UPFR este un O.G.C. al producătorilor (caselor de discuri). Unele organisme au și dreptul de a colecta bani pentru membrii lor, bani pe care apoi îi distribuie în funcție de regulile interne.

Operă muzicală = melodie cu text sau fără text. Înlănțuirea unică de note muzicale, sunete și cuvinte. De exemplu, „Let it be”.

Orchestrator = persoană care interpretează la unul sau mai multe instrumente opera muzicală compusă de autor. Rezultatul muncii lui creative este o piesă instrumentală (adică înregistrarea audio peste care va veni vocea).

Piesă muzicală = înregistrare audio a interpretării unei melodii. O operă muzicală poate avea mai multe înregistrări (și în general are mai multe, care corespund pieselor muzicale). Exemple: piesa „Let it be” interpretată de Beatles, piesa „Let it be” interpretată de Boyz II Men, piesa „Let it be” interpretată de Bruno Mars. Melodia este aceeași (aceleași note, aceleași cuvinte, aceiași autori), dar piesele sunt diferite (pentru că au interpreți diferiți). Se mai numește și track (cuvânt englezesc).

PR sau agent PR = persoană care se ocupă de relația cu presa și publicul. Artiștii pot angaja un PR care să se ocupe în general de promovarea carierei muzicale sau pot folosi departamentul de PR al casei de discuri sau casei de producție.

Preluare/cover = piesă muzicală interpretată de alt artist decât în varianta originală. În exemplul de mai sus (vezi definiția de la **Piesă muzicală**), Boyz II Men și Bruno Mars au realizat cover-uri după „Let it be” – originalul interpretat de Beatles.

Producător = persoană fizică sau juridică autorizată care organizează și plătește producția unei melodii, a unui videoclip, a unui album etc. Producătorul este proprietarul produsului pe care s-a fixat muzica. Autorul/autorii are/au în continuare drepturi morale și patrimoniale asupra piesei muzicale, dar produsul fizic este proprietatea producătorului. Producătorul are dreptul să folosească produsul muzical în conformitate cu contractul pe care îl semnează cu autorii și interpreții.

Producător executiv = persoană care se ocupă efectiv de producerea unui album sau a unui videoclip. În general, el este angajatul casei de discuri sau al casei de producție.

Producător muzical = termen folosit mai ales în Statele Unite; denumește persoana care se ocupă de direcția muzicală a unui album sau a unui single. Trebuie făcută diferența între un manager (care se ocupă de cariera unui artist mai ales din punctul de vedere al brand-ului și al imaginii, care coordonează angajații și colaboratorii artistului) și un producător muzical (care se ocupă efectiv de muzică, fiind în general un compozitor celebru sau chiar unul dintre artiștii din trupă). Uneori orchestratorul unei melodii este numit producător muzical, mai ales în genul hip-hop.

Remixer = persoană care folosește o parte din instrumentele și înregistrările vocale folosite în mixajul unei piese pentru a crea o altă piesă

muzicală. În general, remixul rezultat este echivalent melodiei originale din punctul de vedere al drepturilor de autor (pentru că autorii și textierii sunt aceiași, doar aranjamentul este altul).

Sublabel = casă de producție afiliată unei case de producție mai mari. De exemplu, The Game are propriul sublabel în cadrul label-ului lui 50 Cent, care este la rândul său un sublabel al label-ului lui Eminem.

Textier = persoană care compune un text pentru o operă muzicală.

Tour-manager = persoană care se ocupă de artist sau de trupă în deplasările la evenimente. În general, managerii și impresarii nu se deplasează cu artiștii, așa că deleagă unele atribuții executive unei alte persoane care intermediază la fața locului relația dintre artist și organizatorul evenimentului – această persoană este tour-managerul.

LINK-URI UTILE

Iată toate resursele online menționate în carte, în ordinea apariției lor.

Citatele din carte sunt oferite de artiștii menționați. Poveștile despre artiștii și trupele de succes sunt repovestite pentru a sintetiza ideea necesară aceluia sfat. Datele statistice pot prezenta unele erori, am încercat să verific toate cifrele, dar de multe ori nici artistul, nici casa de discuri nu dețin date exacte.

Informațiile despre licențierile, teritoriile și poziționările în clasamentele internaționale ale artiștilor români le-am preluat de la reprezentanții caselor de discuri Cat Music/Media Services, Roton Music, Universal Music România, cărora le mulțumesc încă o dată.

Wikipedia – www.wikipedia.org – enciclopedie online construită de utilizatori

www.FlorinGrozea.com – blog personal (în limba română)

Anca Lupeș – impresar artistic: *Manualul formatorului* – Academia de Show-Biz: www.starmanagement.ro

PowWeb – www.powweb.com – site pentru cumpărarea și administrarea de domenii web

GoDaddy – www.godaddy.com – site pentru cumpărarea și administrarea de domenii web

Moo – www.moo.com – site pentru crearea de cărți de vizită

YouTube – www.youtube.com – cel mai mare site audio-video din lume, deținut de Google

CNET – Download.CNET.com – colecție online de software pentru descărcat

Find Remix – www.findremix.com – site dedicat remixurilor

BeatPortal – www.beatportal.com/remix – listă de remixuri pe site-ul deținut de BeatPort

IndabaMusic – www.indabamusic.com – cel mai mare site dedicat artiștilor și compozitorilor

SoundCloud – <http://soundcloud.com/101/remix-contest> – pagina concursurilor de remixuri de pe site-ul SoundCloud

FreeSound – <http://www.freesound.org> – arhivă de sunete gratuite

Songo Chord Helper – <https://play.google.com/store/apps/details?id=net.frankensound.songo&hl=en> – aplicație Android pentru muzicieni

Amazon – <http://www.amazon.com/25-Best-Songwriting-Books/lm/R1FBL5QI47ZF3L> – listă de cărți dedicate compozitorilor

Animoto – Animoto.com – site pentru slideshow-uri gratuite

Toufee – <http://www.toufee.com> – site pentru slideshow-uri gratuite

Roxio – <http://www.photoshow.com> – program de calculator pentru slideshow-uri

RemixComps – RemixComps.com – site dedicat remixurilor

Youtube Multiplier – <http://www.youtubemultiplier.com> – site gratuit pentru mixat videoclipuri de pe YouTube

MashupCiti – MashupCiti.com – site cu tutoriale și sfaturi pentru producătorii de mashup-uri

MashupTown – MashupTown.com – site care promovează mashup-uri

MashupCharts – Mashup-Charts.com – site care promovează mashup-uri

MashupCulture – MashupCulture.net – site care promovează mashup-uri

Mash-Up Your Bootz – MashupYourBootz.blogspot.com – site care promovează mashup-uri

Paper Mash Music – PaperMashMusic.com – site care promovează mashup-uri

NIN – <http://www.ninremixes.com/multitracks.php> – Site-ul Nine Inch Nails dedicat remixurilor

LegitMix – LegitMix.com – site pentru licențierea și distribuția de remixuri

Top preluări – <http://mashable.com/2010/04/25/best-youtube-cover-songs> – Via Mashable.com

Topurile Billboard – <http://www.billboard.com/specials/hot100/charts>

Loop Masters – LoopMasters.com – site care oferă librării de sunete

WebSearch – <http://websearch.about.com/od/publicdomain/tp/Public-Domain-Music.htm> – Muzică în domeniul public

Yudu – Yudu.com – serviciu online pentru crearea, editarea și distribuția de eBook-uri

Zinepal – Zinepal.com – serviciu online pentru realizarea cărților online

Kunaki – www.kunaki.com – site al companiei de producție a CD-urilor și DVD-urilor la comandă

Create Space – CreateSpace.com – serviciu deținut de Amazon pentru servicii de creare produse (cărți, reviste, CD-uri etc.)

eHow – http://www.ehow.com/how_6384703_make-own-demo-cd.html – tutorial

How to run a band – <http://howtorunaband.com/free-ebook-get-more-fans-to-your-show> – eBook gratuit pentru artiști

LinkedIn – Help.Linkedin.com – secțiune Help pentru utilizatorii celebrului site

Mashable – <http://mashable.com/2007/11/03/mindmapping> – articol cu o colecție de servicii de Mind Mapping

Smashing Apps – <http://www.smashingapps.com/2011/08/26/45-free-online-tools-to-create-charts-diagrams-and-flowcharts.html> – aplicații pentru crearea de diagrams

KnowEm – KnowEm.com – site pentru verificarea numelor de utilizator pe Internet

Name Check List – NameCheckList.com – site pentru verificarea numelor de utilizator pe rețelele sociale

ReverbNation – ReverbNation.com – celebrul site pentru artiști independenți

<http://www.musicindustryhowto.com/how-to-build-a-list-for-musicians-a-beginners-guide> – articol referitor la alcătuirea listelor de contacte

Pay with a tweet – PayWithATweet.com – aplicație pentru Twitter

Band Camp – [BandCamp](http://BandCamp.com) – site cu magazine online dedicate artiștilor

Band Zoogole – BandZoogole.com – serviciu online gratuit pentru construirea site-urilor artiștilor

Band Vista – BandVista.com – serviciu online gratuit pentru construirea site-urilor artiștilor

Band Page – BandPage.com – serviciu online gratuit pentru construirea site-urilor artiștilor

One Sheet – OneSheet.com – serviciu online gratuit pentru construirea site-urilor artiștilor

Wix – Wix.com – serviciu online gratuit pentru construirea site-urilor artiștilor

Flickr – Flickr.com – celebru site pentru fotografii

iStockphoto – Istockphoto.com – site care vinde fotografii de calitate pentru jurnaliști, bloggeri, artiști

LetsCC – <http://eng.letscc.net> – motor de căutare pentru resurse Creative Commons

Hypem – Hypem.com – site care analizează muzica publicată pe milioane de bloguri muzicale

<http://www.makeitonmyspace.com> – sfaturi pentru artiștii de pe MySpace

Twitter – <https://dev.twitter.com/media/music> – ghidul oficial al artistului pe Twitter, scris chiar de echipa Twitter

Beatport – Beatport.com – magazin online dedicat muzicii electronice

PayPal – PayPal.com – site dedicat plăților online fără card

Kick Starter – KickStarter.com – site dedicat donațiilor publice pentru proiecte artistice

Sell A Band – SellABand.com – site dedicat donațiilor publice pentru proiecte artistice

Artist Share – ArtistShare.com – site dedicat donațiilor publice pentru proiecte artistice

Pledge Music – PledgeMusic.com – site dedicat donațiilor publice pentru proiecte artistice

Hypebot – <http://www.hypebot.com/hypebot/2012/03/learning-from-three-successful-music-crowdfunding-campaigns.html> – articol despre moda donațiilor online

Taxi – Taxi.com – site pentru artiști dedicat licențierilor în radio, televiziune, cinematografie

Musicxray – MusicXray.com – site pentru artiști dedicat licențierilor

PumpAudio – PumpAudio.com – site pentru artiști dedicat licențierilor

Bamm – Bamm.tv – site pentru artiști dedicat licențierilor

Fiverr – Fiverr.com – site pentru micro-joburi

TuneCore – TuneCore.com – serviciu online dedicat distribuției muzicii pe mai multe magazine online

VibeDeck – VibeDeck.com – serviciu online pentru crearea de magazine online

CD Baby – <http://diymusician.cdbaby.com/2012/01/new-ways-musicians-can-earn-money-in-2012> – tutorial pentru artiști

CD Baby – <http://diymusician.cdbaby.com/the-diy-musicians-complete-guide-to-sync-licensing> – tutorial pentru artiști

Cafe Press – CafePress.com – servicii de presonalizare a produselor promoționale

Zazzle – Zazzle.com – servicii de presonalizare a produselor promoționale

Six Degrees – [Six Degrees](http://SixDegrees.com) – organizație caritabilă fondată de Kevin Bacon

By Bloggers – <http://www.bybloggers.net/create-free-ebooks> – tutorial pentru realizarea eBook-urilor

www.polirom.ro

Coperta: Carmen Parii

Tehnoredactor: Irina Lăcătușu

Bun de tipar: aprilie 2013. Apărut : 2013

Editura Polirom, B-dul Carol I nr. 4 • P.O. Box 266
700506, Iași, Tel. & Fax: (0232) 21.41.00; (0232) 21.41.11;
(0232) 21.74.40 (difuzare); E-mail : office@polirom.ro

București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1,
sector 4, 040031, O.P. 53 • C.P. 15-728
Tel.: (021) 313.89.78; E-mail : office.bucuresti@polirom.ro

 **IMPRIMERIA
ARTĂ
GRAFICA**
